

KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK
4
LISTOPADA
1999 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE

Nr 213 (13758)

Cena 1 Lt

Andrius Kubilius - nowym szefem przyszłego gabinetu ministrów

Dziesiąty premier

Dwukrotnie eks-premier Gediminas Vagnorius dzieli się swym niebagatelnym doświadczeniem w „przebojowym” kierowaniu krajem z nowym premierem Andriusem Kubiliusem
Fot. ELTA

Wczoraj Sejm Litwy zatwierdził kolejnego przewodniczącego rządu Litwy. Jest nim 42-letni konserwatywa Andrius Kubilius.

Kubiliusa zatwierdziła rządząca w Sejmie koalicja konserwatywno-chadecka (81 głosów), która oddała na niego 79 głosów (+3 głosy socjaldemokratów „dwuty-

sieczników”). Przeciwko głosowało 20 - cała frakcja Litewskiej Demokratycznej Partii Pracy, część socjaldemokratów, niektórzy członkowie Zjednoczonej frakcji. 18 posłów wstrzymało się od głosu. Są to przedstawiciele frakcji Centrum i Niezależnej. W głosowaniu udział wzięło 125 parlamentarzystów. Obecnie

Sejm liczy 138 „sług” narodu. Po głosowaniu prezydent podpisał dekret, zatwierdzający Andriusa Kubiliusa na nowym stanowisku.

Prezydent także zgłosił te kandydaturę, po konsultacjach z konserwatystami i chrześcijańskimi demokratami.

(Dokończenie na str. 3)

Vytautas Landsbergis odrzuca oskarżenia Romualdas Ozolasa

Dymisja wiceprzewodniczącego

Przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis spokojnym tonem odrzucił oskarżenia lidera centrystów Romualdas Ozolasa i wyraził ubolewanie z powodu jego decyzji zrezygnowania ze stanowiska zastępcy przywódcy parlamentu.

Dziś Sejm na posiedzeniu plenarnym będzie głosował w sprawie odwołania R. Ozolasa.

„Moje problemy są zupełnie niewielkie. Problemy Litwy są ogromne, jednakże pan Ozolas widzi je przez szczególnie znie-

kształcone szkło zgrozy. Taki sposób widzenia nie przyczynia się do ich rozwiązania, a tylko utrudnia”, powiedział V. Landsbergis na wczorajszym nadzwyczajnym posiedzeniu Sejmu. Mówił on po wystąpieniu R. Ozolasa o zgłoszonym w przededniu oświadczeniu w sprawie rezygnacji. R. Ozolas stwierdził, że in dalej, tym bardziej V. Landsbergis troszczy się o sprawy wyłącznie własne, a nie Litwy. „Im dalej, tym bardziej nie zwraca pan uwagi na coś innego, a tylko na siebie i swoje

środowisko”, zaznaczył R. Ozolas. Jego zdaniem, „działalność V. Landsbergisa w ostatnim okresie w wielu przypadkach szczególnie dobitnie nie zgadza się z prawdziwymi potrzebami ludzi”.

Miedzy innymi, R. Ozolas odrzucił przypuszczenia oponentów, że swa rezygnacja rozpoczął kampanię wyborczą. „Kto jak kto, ale ośobiście najlepiej wiem, jak okrutnie bije nieposłusznych przewodniczący Vytautas Landsbergis”, powiedział R. Ozolas.

(Dokończenie na str. 2)

„Mażeikių nafta” nie stanie

Zbawcza ropa z Rosji

Wczoraj rano ropociągami z Rosji do Możejka znowu popłynęła ropa naftowa. 80 tys. ton surowca dostarcza koncern „Jukos”.

Z powodu braku surowca część rafinerii w Możejkach została zatrzymana od minionej soboty. Urządzenie podstawowe przeróbki ropy naftowej nie zostało wyłączone całkowicie, a działało w reżimie cyrkulacyjnym. Pozwoli to po otrzymaniu surowca przedrzeć wznowić produkcję w rafinerii. Urządzenie głębokiego przerobu ropy naftowej działa w reżimie minimal-

nym i wytwarza po 7,3 tys. ton mazutu na dobę.

„Jukos” dostarcza ropę zgodnie z podstawowym harmonogramem na czwarty kwartał br., który dla spółki „Mażeikių nafta” gwarantuje 105 tys. ton surowca. Jednakże tej ilości nie wystarcza dla normalnej pracy przedsiębiorstwa.

„Williams International”, który przejął zarządzanie spółką od ubiegłej soboty, obiecuje dostawcom z Rosji, że będzie płać „dobrą cenę” i otrzymywać tyle surowca, ile potrzebuje „Mażeikių nafta”. (ELTA)

W numerze:

Aktualności

str. 4

Określając syberyjski klimat pewien Buriat rzekł: „U nas 3 miesiące jest zimno, w pozostałych dziewięciu bardzo zimno”. Doświadczaliśmy tego na sobie, zwłaszcza w tajdze, gdyż w drugiej połowie sierpnia rozpoczyna się tam jesień.

Szkolnictwo

str. 7

Palme pierwszeństwa w sztuce recytatorskiej w tym roku przejęło Wileńskie Gimnazjum im. A. Mickiewicza. W latach poprzednich najwięcej laurów zdobywali artyści Wileńskiej Szkoły Średniej im. Sz. Korskiego.

Premiera

str. 8

Polscy krytycy filmowi są jednomyślni co do tego, że „Pan Tadeusz” to najwybitniejszy film w całym dotychczasowym dorobku Andrzeja Wajdy.

Sport

str. 10

Podajemy wyniki ostatniej kolejki piłkarskiej Ligi Mistrzów. Największy sukces odniosły drużyny włoskie.

UAB „Kilon” Birbinių 4, Vilnius, tel.: 62 85 21, faks: 61 83 85

DEBICA

Sentencja dnia

Rozum błyszczy mocniej niż lysina.

A. Czechow

4 770799 000005

Kalejdoskop aktualności

Prezydent obchodził 73 urodziny

Prezydent Valdas Adamkus, który swe 73 urodziny zaczął obchodzić w Wilnie, zakończył święto w Sztokholmie.

Wczoraj V. Adamkus w godzinach popołudniowych udał się do stolicy Szwecji, aby uczestniczyć w międzynarodowej konferencji poświęconej zagadnieniom bezpieczeństwa regionu Morza Bałtyckiego.

Wczoraj o urodzinach przywódcy litewskiego przypomnieli przebywający w Wilnie były premier Rosji Jewgienij Primakov i małżonka prezydenta Polski Jolanta Kwaśniewska. Polityk rosyjski sprezentował V. Adamkowi globus inkustrowany różnokolorowymi kamieniami, a pierwsza dama Polski - piękne wydanie "Pana Tadeusza" A. Mickiewicza.

W górę - akcje rafinerii

Wczoraj w czasie porannego handlu na Krajowej Gieldzie Papierów Wartościowych nadal rosła cena akcji bieżącej listy "Mażeikių nafta". Po zaokrągleniu najniższej ceny kupna, akcje koncernu naftowego podrożały o 2,50 proc. - do 0,82 Lt. Były zgłoszenia na zakup 33,3 tys. jednostek tych akcji, jednakże ich podaż była mniejsza ponad pięciokrotnie.

Nagroda dla Landsbergisa

Przewodniczący Sejmu Litwy został uhonorowany nagrodą działającą w Waszyngtonie Fundacji Pamięci Ofiar Komunizmu.

V. Landsbergis odbierze nagrodę w Waszyngtonie, gdzie jutro weźmie udział w obchodach 10-lecia zburzenia muru berlińskiego, jakie odbędą się w Fundacji Pamięci Ofiar Komunizmu. Fundacja została powołana ustawą prezydenta Billa Clintona w 1993 roku. Podczas pobytu w Waszyngtonie przewodniczący Sejmu Litwy spotka się z zastępcą sekretarza stanu USA Strobe Talbotem.

Pikiety przed ambasadą

Jutro komitet wspierania niepodległości Czeczenii zorganizuje pikietę przed ambasadami Rosji, Norwegii i USA w Wilnie.

Przewiduje się wręczenie ambasadom petycji z żądaniem bezwzględnego przerwania krwawej rzezi w Czeczenii i rozstrzygnięcia drogi pokojową problemów tego regionu.

Rozważania o unii

Przywódcy Litewskiego Związku Liberałów (LZL) oraz najbliżsi zwolennicy byłego premiera Rolandas Paksasa rozważają możliwość utworzenia wspólnego zgromadzenia politycznego.

We wtorek przewodniczący LZL Eugenijus Gentvilas spotkał się w Wilnie z R. Pakasem i omówił możliwości zjednoczenia się. E. Gentvilas powiedział, że spotkanie to nastąpiło z inicjatywy R. Pakasa. Jak zaznaczył on, dotychczas rozpatrywane są dwa ewentualne warianty - wstąpienie zwolenników R. Pakasa do Związku Liberałów albo utworzenie nowej siły politycznej, która powinna łączyć się ze Związkiem Liberałów.

Patenty na nowe rodzaje działalności

W najbliższych dniach samorządy powinny zatwierdzić taryfy opłaty patentowej dla nowych rodzajów działalności produkcyjnej.

Ustalono taryfy opłat za te dziedziny działalności uprawomocnić się od 15 listopada. Uchwałę rządu z 22 października listę patentów na działalność uzupełniono produkcją bielizny pościelowej, stołowej, toaletowej lub kuchennej, na które patent będzie kosztował od 300 do 1000 litów. Patenty będą wydawane również na działalność parków wypoczynku oraz urządzeń plażowych, takich jak transport rekreacyjny, batuty itp., od której opłata patentowa może wahać się w granicach 100-700 litów.

W Kownie zwiększa się liczba bezrobotnych

W październiku poziom bezrobocia w Kownie wzrósł o 0,2 proc. i obecnie wynosi 6,2 proc.

W ubiegłym miesiącu na giełdzie pracy w Kownie zarejestrowało się 1.690 bezrobotnych. Już od pewnego czasu w mieście obserwuje się zmniejszanie się wolnych miejsc pracy. Każdej jesieni, gdy maleje ilość robót sezonowych, na giełdzie pracy w Kownie wzrasta liczba bezrobotnych. Ogółem na giełdzie pracy w tym miesiące jest zarejestrowanych 14.159 bezrobotnych, zasilki wypłaca się 2.104 kowieńczykom. Codziennie na giełdzie pracy zwraca się ponad 100 poszukujących zatrudnienia mieszkańców miasta.

Rząd pożyczka jeszcze 420 mln litów

Wczoraj gabinet ministrów zezwolił Ministerstwu Finansów na zaciągnięcie w imieniu państwa długoterminowej pożyczki nie przekraczającej 100 mln euro (około 420 mln litów) od amerykańskiego banku "Credit Suisse First Boston", który jako jedyny zgodził się na dogodnych dla rządu Litwy warunkach przydzielić środki.

Pożyczkę te zaciąga się na 5 lat, załatwienie dokumentów w jej sprawie ma nastąpić w ciągu miesiąca. Dyrektor departamentu skarbu Ministerstwa Finansów Vytautas Uziela powiedział, że środki z pożyczki i mogą być użytkowane na programy inwestycyjne, finansowanie przewidzianych w budżecie wydatków, wykupienie rządowych papierów wartościowych.

Wystawa prac fotografików japońskich

W Wilnie, w galerii Biblioteki Narodowej Martynasa Mažvydasas dziś otwiera się wystawa fotografii "Piękno Japonii w fotografiach" znanych japońskich fotografików Yoshio Watanabe, Ken Domona i Yasuhiro Ishimoto.

(ELTA, BNS)

Kary za kradzież komercyjnej

Poprawki w Kodeksie Karnym w sprawie nielegalnego zbierania informacji

Rząd w zasadzie zaakceptował przygotowany przez sejmowy Komitet Prawa i Praworządności projekt nowelizacji i uzupełnienia Kodeksu Karnego, w którym z inicjatywy przewodniczącego Sejmu Vytautas Landsbergisa przewidziano kary za kradzież, nielegalne zbieranie i likwidowanie tajemnicy komercyjnej. Jednakże zaleca się sprzeciwianie określenia tajemnicy komercyjnej.

Wiceminister sprawiedliwości Rasa Budbergytė powiedziała, że obowiązujący obecnie Kodeks Karny przewiduje odpowiedzialność wyłącznie za szpiegostwo przemysłowe lub nielegalne zbieranie informacji uważanej za tajemnicę przemysłową, ale w ustawie jest

luka dotycząca tajemnicy komercyjnej. Za jej kradzież, nielegalne zbieranie lub likwidowanie proponuje się odpowiedzialność i karanie pozbawieniem wolności lub grzywną. Rząd proponuje, aby za tajemnicę komercyjną uważano nie całą informację chronioną w przedsiębiorstwie, ale tylko informację o prowadzonych badaniach, przygotowywanych do produkcji i wytwarzanych prototypach, stosowanych technologii, przygotowywanych lub posiadanych porozumień z partnerami itp., z wyjątkami informacja, która zgodnie z ustawami nie może być uważana za tajemnicę.

R. Budbergytė przypomniała, że zgodnie z ustawą o systemie informacji za tajemnicę komercyjną nie może być uważana cała informacja

o zdrowiu publicznym, zgodnie z ustawą o podstawach księgowości wszystkie wskaźniki sprawozdawcze finansowej przedsiębiorstwa również nie mogą być tajemnicą komercyjną, ustawa o bezpieczeństwie produktów nie zezwala na utajanie danych o konkretnym produkcie itd. (ELTA)

W tym roku zmniejszył się obrót spółek alkoholowych

Ratunkiem - tania wódka

W ciągu 9 miesięcy br. główne spółki produkujące alkohol sprzedały o 37 proc. mniej napojów alkoholowych niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Według danych stowarzyszenia "Lietuvos maisto pramonė", wina szampańskiego sprzedano o 34,2 proc., wina - o 1,2 proc. mniej niż w ciągu 9 miesięcy 1998 r. Danych dostarczyły spółki "Stumbras", "Alita", "Anykščių vynas", "Vilniaus degtinė", "Sema" i "Lietuviškas midus".

Rankingowe razy

Nie wierzą władzy

We wrześniu zaufanie mieszkańców do litewskich instytucji władzy nieco wzrosło, ale w październiku to zaufanie, szczególnie do centralnych władz wykonawczych, bardzo się obniżyło.

W październiku bardzo zmniejszyło się zaufanie do służby prezydenckiej i rządu. Sondaż zakończono tuż przed podpisaniem przez rząd umów z amerykańskim koncernem "Williams International" w sprawie przekazania prawa zarządzania naftowym koncernem naftowym.

Obniżyło się również zaufanie ludzi do ochrony kraju, samorządów, policji, sądów.

Zaufanie mieszkańców Litwy do różnych instytucji w końcu października (w porównaniu z wrześniem, proc.).

Służba prezydencka	57 (-14)
Bank Litewski	45 (-4)
Ochrona kraju	40 (-5)
Samorządy	39 (-5)
Rząd	34 (-11)
Policja	29 (-1)
Sądy	23 (-3)
Sejm Litwy	19 (-1)
Inspekcja podatkowa	18 (-2)
Banki komercyjne	12 (0)

"Baltijos tyrimai"/"Gallup" w dniach 19-26 października przeprowadziły sondaż wśród tysiąca mieszkańców kraju w wieku 15-74 lat.

(BNS)

W wyniku obniżenia się produkcji alkoholu te firmy w ciągu 9 miesięcy br. tytułem akcyzy do budżetu państwowego wpłaciły o 107,6 mln litów mniej niż w tym samym okresie roku ubiegłego, zakomunikował prezydent stowarzyszenia "Lietuvos maisto pramonė" Stanislovas Dulskas.

Objętość produkcji wódki zmniejszyła się z powodu wysokiej akcyzy. Jak powiedział S. Dulskas, droga miejscowa wódka powodowała, że na rynek litew-

ski przedostawała się wódka z przemytu oraz szerzyła się w kraju jej nielegalna produkcja. Jednocześnie upadła produkcja wina szampańskiego wysokiej jakości, zniesiono cło na importowany szampańskie wino, w wyniku czego kraj zalały tanie napoje z importu.

W październiku br. w wyniku obniżenia akcyzy i potaniaenia napojów alkoholowych, wzrosła ich sprzedaż.

(BNS)

"Lietuvos geležinkiai" poniosły straty w wysokości 23,43 mln litów

Nierentowne pociągi

Straty spółki akcyjnej "Lietuvos geležinkiai" w wyniku zmniejszenia potoku ładunków i pasażerów wzrosły w ciągu trzech miesięcy do 23,43 mln litów. W pierwszym półroczu straty przedsiębiorstwa wynosiły 6,6 mln litów.

W ciągu 9 miesięcy roku ubiegłego "Lietuvos geležinkiai" miała zysk w wysokości 1,96 mln litów. W okresie trzech kwartałów przewieziono o 7,1 proc. mniej ładunków niż w tym samym czasie roku ubiegłego. Przewozy wewnętrzne zmalały o 20,3 proc., międzynarodowe - o 4 proc. Objętość przewozów pasażerskich w tym roku zmniejszyła się o 4,6 proc. Na trasach wewnętrznych przewieziono ich o 4,3 proc., międzynarodowych - o 12,2 proc. mniej niż w ciągu 9 miesięcy 1998 r. Jednakże przedsiębiorstwo poniosło straty nie tylko z powodu zmniejszonego potoku pasażerów i towarów. Jak powiedziała

kierowniczka zarządu ekonomicznej i finansowej spółki Aušra Špuraitė, straty zaistniały również z powodu dodatkowych nakładów (5,2 mln litów) w kwietniu na wszechstronne sprawdzanie wagonów i ładunków w urzędzie celnym.

"Nie otrzymano części planowanych środków budżetowych (5 mln litów) na kompensatę za ulgowy przewóz pasażerów na trasach lokalnych i opłacanie nierentownych tras lokalnych", tłumaczyła przyczyny tegorocznych strat A. Špuraitė.

Ogólne dochody "Lietuvos geležinkiai" w tym roku zmalały o 10,4 proc., z przewozu towarów - o 7,9 proc., pasażerów - o 21,8 proc. W ciągu 9 miesięcy przedsiębiorstwo otrzymało 456,1 mln litów dochodu, w tym 366,33 mln uzyskano z przewozu towarów i 57,93 mln litów - z przewozu pasażerów.

(BNS)

Dymisja wiceprzewodniczącego

(Dokończenie ze str. 1)

V. Landsbergis zaznaczył, że niebawem rozpocznie się narady w sprawie zmian w kierownictwie Sejmu. V. Landsbergis wyraził nadzieję, że wszystkie niezbędne przemiany nastąpią w następnym tygodniu. Przewodniczący Sejmu dotychczas miał pierwszego zastępcę konserwatystę Andriusa Kubiliusa oraz trzech zastępców - konserwatystę Arvydas Vidžiūnas, chadeka Feliksasa Palubinskasa oraz centrystę R. Ozolasa.

O decyzji zrezygnowania z

funkcji zastępcy przewodniczącego Sejmu R. Ozolas poinformował we wtorek.

"Nie mogę podjąć żadnej odpowiedzialności za politykę kierowaną przez pana Sejmu. Dotychczas sprzeciwiałem się jej, teraz natomiast od niej odgraniczam się prawnie i moralnie", powiedział R. Ozolas.

Zalecił on również ministrowi z partii centrystów Gintarasowi Balčiūnasowi, aby podjął decyzję w sprawie dalszego udziału w rządzie.

(BNS)

"Williams" ryzykuje niewielkimi pieniędzmi i reputacją

Nie docenili czwartej władzy

Największym błędem, jaki popełnił "Williams", było to, że koncern nie ocenił odpowiednio roli mas mediów w kształtowaniu opinii publicznej, przyznał podczas wtorkowego programu telewizji litewskiej "Spaudos klubas" prezydent "Williams International" John Bumgarner.

Chociaż, jak powiedział John Bumgarner, sprawy komercyjne firmy nadal również nie będą omawia-

ne w gazetach, to jednak spodziewa się, że uda się zmienić opinię publiczną, gdy "Williams" spełni swe obietnice i zmodyfikuje przedsięwzięcia. Szef "Williams" musiał też przyznać, że realizując projekt modernizacji "Mažeikių nafta" koncern ryzykuje tylko niewielką sumą pieniędzy i swą reputacją.

John Bumgarner zaprzeczył twierdzeniom w prasie, że zyski "Williams" zmniejszają się i spada kurs akcji: "Cena naszych ak-

cji w tym roku wzrosła o 25 proc. W ciągu ostatnich 10 lat cena akcji zwiększyła się dziesięć razy".

Prezydent "Williams" jest przekonany, że Rosja będzie zainteresowana eksportem ropy naftowej przez terminal w Butingė, który ma wiele zalet, ale odmówił skomentowania długoterminowych perspektyw dostaw surowca, tłumacząc się tym, że rozmowy są prowadzone nie poprzez gazety. (ELTA)

Dziesiąty premier

(Dokończenie ze str. 1)

Przypomnijmy, że w maju br. na ówczesnego premiera Rolandasa Pakšasa głosowało 105 posłów, w końcu 1996 roku na Gediminasa Vagnoriusa - 95.

Do chwili obecnej nowy premier był zastępcą przewodniczącego Sejmu, pełnił funkcję członka zarządu partii konserwatystów. Jest on dziesiątym premierem Litwy po odzyskaniu przez nasz kraj niepodległości.

Zgodnie z Ustawą Zasadniczą, Kubilius ma dwa tygodnie na sformowanie przyszłego rządu, który powinien zatwierdzić prezydent.

Po wynikach głosowania nowy premier powiedział dziennikarzom, że podejmie "bardzo szybkie działania w celu sformowania przyszłego rządu, przygotowania i zatwierdzenia programu, a także rozstrzygnięcia tych problemów, które należy rozwiązać".

Paweł Kobak, BNS

Nowemu premierowi Andriusowi Kubiliusowi nie ufa ponad 60 proc. mieszkańców

Słaby start

Nowemu premierowi, konserwatyście Andriusowi Kubiliusowi nie ufa lub całkowicie nie wierzy 62,3 proc. mieszkańców Litwy, którzy uczestniczyli w sondażu.

Piątą część respondentów powiedział, że nie ma zdania co do A. Kubiliusa. 16 proc. uczestników sondażu ufa A. Kubiliusowi, wliczając 2,7 proc., którzy całkowicie wierzą nowemu premierowi. Na zamówienie tygodnika "Veidas" sondaż w dniach 29 paź-

dziernika - 2 listopada przeprowadziło studio badania opinii publicznej i rynku "Spinter". Prezydent Valdas Adamkus zgłosił kandydaturę A. Kubiliusa na premiera 29 października, natomiast Sejm zatwierdził ją 3 listopada. W rankingach polityków A. Kubilius nigdy nie zajmował wysokiej pozycji, jednakże przez samych polityków oceniany jest jako doświadczony profesjonalista i dobry administrator.

(BNS)

Kronika policyjna

Deportowano „zbugę”

Pogranicznicy na Lotnisku Wileńskim zatrzymali wliniankę Daivę Juodviršytę, deportowaną z Francji za naruszenie trybu wizowego. Policja wileńska poszukiwała 25-letniej dziewczyny jako zaginionej bez wieści.

W czerwcu br. R. Juodviršytę wyjechała autokarem do Polski, następnie do Niemiec i Francji, gdzie zatrzymała ją francuska policja i deportowała, bowiem przebywała w tym kraju po wygaśnięciu ważności wizy.

Ogniem po gazie

W Prenach, w stacji gazu ciekłego spółki akcyjnej "Lietuvos dujos" wybuchł pożar.

Splonęły dystrybutory, uległo zniszczeniu wnętrze oraz wyposażenie budynku, ale pracownik stacji nie ucierpiał. Straty oszacowano na 100 tys. litów.

Nie pożalowali gazu

W rejonie szwajnickim obrabowano sklep spółdzielni spożywców "Veivera". Wieczorem do sklepu we wsi Zibaliai weszli dwaj zamaskowani mężczyźni, którzy przysnęli gazem w oczu pracownicę lat 53-letniej S. G.

Napastnicy z sejfów w pomieszczeniu pomocniczym sklepu zrabowali 870 litów. Nie potrzebowali wyłamywać sejfów, gdyż w tym czasie

sprzedawczyni wkładała do niego policzone pieniądze.

Napastnicy nie pożalowali gazu, sprzedawczyni musiano odwieźć do szpitala, gdzie przeżyła jej oczy. Jak mówiła funkcjonariusze, wieś Zibaliai jest bardzo mała, wszyscy mieszkańcy znają się wzajemnie, jednakże sprzedawczyni utrzymuje, że nie rozpoznała głosów napastników. Sklep spółdzielni spożywców "Veivera" głównie sprzedaje artykuły spożywcze. W związku z tym incydentem wszczęto sprawę karną.

Podkłady na opał

Pogranicznicy w pobliżu przejścia kolejowego w Kybartai zatrzymali dwóch miejscowych mieszkańców, którzy usiłowali ukraść 19 nowych drewnianych podkładów kolejowych.

Podkłady te przywieźli robotnicy kolejowi, którzy zamierzali wymienić stare podkłady na odcinku stacijnym. Zatrzymani mieszkańcy Kybartai - 34-letni Oleg Sałygin i 29-letni Audrius Vasilaiuskas w trakcie przesłuchania przyznali się, że zawczasu upatrzyli sobie podkłady, które zamierzali po ukradzeniu wykorzystać jako zapas opału na zimę.

Zderzenie autobusów

Trzy osoby są leczone w szpitalu po awarii autobusowej. Jak nastąpiła wieczór rano w Kłajpedzie.

Na skrzyżowaniu ulic Liepo-

jos i Panevėžio około godz. 8 zderzył się z dwoma miejskimi autobusami i karus i volvo. Umieszczeni w kłajpedzkim szpitalu pasażerowie doznali ciężkich obrażeń.

Znow płoną samochody

Przedwczoraj wieczorem w Kłajpedzie znowu zostały podpalone samochody.

Około godziny 11 w południowej części miasta został podpalony 7-letni mercedes benz. Samochód ten należał do dyrektora ZSA "Inaras", który odmówił otakowania poniesionych strat i złożenia oświadczenia w policji.

Samochód został podpalony po wybieciu szyby w drzwiczkach koło kierowcy i wrzuceniu do wnętrza naczynia z płynem palnym. Strażnicy, którzy gasili płonący samochód, w jego wnętrzu znaleźli kawałek cegły, którym wybito szybę oraz stoik, który, jak się sądzi, zawierał palną ciecz. W wyniku pożaru uległo zniszczeniu wnętrze pojazdu. W tym roku w Kłajpedzie podpalono już blisko 30 samochodów. Policji nie udało się wykryć większości ich podpalaczy.

Pobito i obrabowano szefa spółki ubezpieczeniowej

Bandycki napad

We wtorek wieczorem koło swego domu przy stołecznej ulicy Lygiai laukiai został pobity i obrabowany dyrektor litewsko-niemieckiej zamkniętej spółki akcyjnej "Draudos gyvybės draudimas" Valdas Cienas.

Po powrocie do domu około godziny 19.20 zamierzając wstąpić do garażu należących do spółki samochod mercedes benz ML-320. W tym czasie na V. Cienasę napadli dwaj nieznajomi młodzi ludzie, z których jeden uderzył go w głowę twardym przedmiotem. Następnie napastnicy zrabowali samochód czerwonego koloru produkcji 1998 r. i znajdujące się w nim rzeczy: komputer, dokumenty, klucze. Żona, która znalazła rannego V. Cienasę, wezwała pogotowie. Następnie o przestępstwie zawiadomiono policję. (ELTA)

W zakładach drobiarskich stanu Virginia ubity drób schładzany jest w wannach z chlorowaną wodą

Stop - amerykańskim kurczakom

Jako że żadna rzeźnia w Stanach Zjednoczonych nie posiada zatwierdzonych świadectw eksportu do krajów Unii Europejskiej, w najbliższym czasie na Litwę nie będzie wwożone mięso drobiu z tego państwa.

Tak zdecydowali kierownicy Państwowej Służby Weterynaryjnej, którzy ostatnio spotkali się w Waszyngtonie z przedstawicielami amerykańskiego Ministerstwa Rolnictwa, służb weterynaryjnych, lekowych i spożywczych, inspekcji bezpieczeństwa żywnościowego.

Podczas spotkania starano się wyjaśnić obowiązujący w tym kraju system kontroli żywnościowo-weterynaryjnej, interesowało ją hodowlą ptactwa domowego, przetwórstwem drobiu

i możliwościami eksportu tej produkcji na Litwę. Odwiedzając wielkie zakłady drobiarskie w stanie Virginia, w których ubija się po 1,5 tys. ton broilerów i 3,5 tys. ton indyków tygodniowo, specjaliści litewskiej służby weterynaryjnej ustalili, że ubity drób schładzany jest w wannach z chlorowaną wodą. Jak mówi dyrektor służby weterynaryjnej Kazimieras Lukauskas, jest to niepożądane dla zdrowia człowieka i na Litwę nie wolno wwozić takiego mięsa drobiu wyołconego w chlorze.

Przypominamy, że ZSA "Lifreda", reprezentująca amerykańską firmę "Nasl Corp", zwróciła się ostatnio do rządu kraju z prośbą o zezwolenie na wwożenie na Litwę po tysiąc ton zamrożonego mięsa drobiu miesięcznie. (ELTA)

MAKIETUJEMY I DRUKUJEMY:

- ❶ foldery
- ❷ blankiety firmowe
- ❸ plakaty
- ❹ afisze
- ❺ prospekty reklamowe
- ❻ etykiety
- ❼ nalepki
- ❽ itp. produkcję poligraficzną

CENTRUM WYDAWNICZE

Ul. Pylimo 8/2-9, Vilnius

Tel.: 62 75 71

Tel./fax 62 50 94 E-mail lc@iti.lt

Międzynarodowa wyprawa pod patronatem prasowym „Kuriera Wileńskiego” na Syberię (6)

Syberia - atrakcyjna i niebezpieczna

Okreslając syberyjski klimat pewien Buriat rzekł: „U nas 3 miesiące jest zimno, w pozostałych dziewięciu - bardzo zimno”. Doświadczyliśmy tego na sobie, zwłaszcza w tajdze, gdyż w drugiej połowie sierpnia rozpoczyna się tam jesień. Godni podziwu są mieszkający tam ludzie, a współcześnie należy tym, którzy nie będąc przystosowani do tak surowych warunków, trafili na Syberię nie z własnej woli.

„Gospodarza” nie spotkalismy

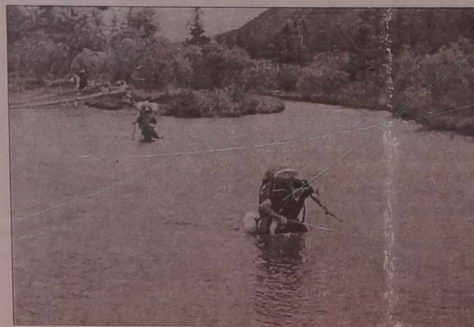
Pomimo surowego klimatu, Syberię zalicza się do najbardziej atrakcyjnych obszarów turystycznych. Teren Wschodniego Sajanu, gdzie przebiegał nasz szlak - to przede wszystkim góry, malownicze wąwozy, wartkie rzeki, wodospady, jeziora, gorące źródła, wygasłe wulkany, lasy, lasy, lasy... a poza tym, obfitość grzybów, jagód, ryb. Sosnę syberyjską, błędnie nazywaną cedrem, spotyka się o wiele rzadziej niż modrzew. Na „dzikość” tych terenów wpłynęło małe zaludnienie. Często w tajdze spod nóg podrywały się do lotu ptaki, chociaż większe zwierzęta omijały nas.

„Nie spotkaliście niedźwiedzia? - buriacki myśliwy był wyraźnie zdziwiony - ja często je widzę”. Cóż, nie powiedzioło się..., a może odwrotnie? Jednakże zniszczone przez „gospodarza” syberyjskiej tajgi mrowiska napotykalismy kilkakrotnie, a jak wiadomo, mrowki potrafią je odbudować w ciągu doby.

Bez butów ani rusz

Poruszanie się w tajdze, nawet na szlakach turystycznych, utrudniają liczne przeszkody. Oznakowań szlaku w zasadzie nie ma, najwyżej z rzadka spotykane są tzw. „tury” - kilka niewielkich kamieni ułożonych jeden na drugim. Więc przeważnie szliśmy ścieżkami, pozostawianymi przez buriackich pasterzy i myśliwych. Zdarzało się też korzystać ze ścieżek zwierzęcych, które często zanikały i wówczas przez tajgę musieliśmy się przedzierać na przelaj. Takie poruszanie się niezwykle utrudniały powalone przez burzę lub lawinę drzewa, gęste zarośla, głęboki i wilgotny mech, mokradła. Bez wysokich gumowanych butów z pewnością nie dalibymy rady.

Początek patrz w nr. nr. 205, 206, 207, 208, 209

Nurt tej rzeki był względnie spokojny...

Dla wielu Syberia kojarzy się przede wszystkim z przejmującym mrozem, bezkresem śniegów i lasów, cedrem syberyjskim oraz miejscem zesłań. Wzbudza ciekawość, ale też dreszcz przeciwnych emocji - mieszanek romantycznego rozmarzenia i strachu.

W celu poznania tego kraju, jego flory, fauny, narodów tam zamieszkających oraz mając na celu zebranie informacji o Polakach na Syberii, Stowarzyszenie Inicjatywy Społecznych i Klub Włóczęgów Wileńskich w końcu tego lata zorganizowały wyjazd do ziemi nieznanej.

Kontynuujemy druk reportażu autorstwa Waldemara Szelkowskiego.

Przez tajgę musieliśmy się przedzierać na przelaj

Niebezpieczne przeprawy

Największe problemy w tajdze stwarzają rzeki. Przeprowadzanie się przez nie jest nie tylko trudne, ale też niebezpieczne. Nawet przekroczenie niewielkiego potoku, jeżeli poziom wody w nim sięga powyżej kolan, wymaga nie lada wysiłku. Dlatego pokonywaliśmy rzeki tzw. „ściana” - jeden przy drugim, lewą ręką przytrzymując się pasa kolegi, a prawą opierając się na kiju. Jednakże ten sposób sprawdza się nie na każdej rzece. Prawie dwie godziny trwała walka z rwącym prądem szerokiej ok. 60 m. Tissy. W lodowatej wodzie lawirowaliśmy między kamieniami wyszukując płyszczych przejść. Do drugiego brzegu brakowało zaledwie kilka metrów. Szczękając zębami, zdobyliśmy się na ostatni wysiłek, ale omaal nie zostaliśmy porwani przez prąd i w końcu zmuszeni byliśmy zawrócić. „Przed zagrożeniem odmrożenia stopy ratowaliśmy nacierając je spirytusem lub uderzając o kamienie. Przekroczyliśmy rzekę następnego dnia, ale o kilka kilometrów wyżej, co zmusiło nas do zmiany trasy i okrzędną drogą na pewnym etapie.

Fot. autor

(cdn.)

... natomiast tę rzekę trzeba było pokonywać przy pomocy linki

Wielki Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i konsula generalnego RP w Wilnie - “Polak roku 1999”

Szanowny Czytelniku, serdecznie zapraszamy do udziału w tradycyjnym konkursie „Polak roku”.

Wśród nas jest wielu ludzi, którzy swą rzetelną pracą, a także działalnością zasługują na wyróżnienie. Zgłoszenia prosimy nadsyłać tylko na kuponach (nie kserować!).

Laisvės pr. 60
2050 Vilnius
Lietuva

Redakcja „Kuriera Wileńskiego” (z dopiskiem) „Polak roku”. Można wpisać nazwiska 5 kandydatów - tylko obywateli Litwy.

Czekamy na Wasze listy do 15 grudnia 1999 r.

Wśród Czytelników będą rozlosowane atrakcyjne nagrody. Informacja pod tel. 42-72-78.

1.
2.
3.
4.
5.

Na rzecz „Kuriera Wileńskiego”

**KAPELA
“Wujek Maniek”
z Wilna
zaprasza
na koncert
do Centrum Kultury
i Rekreacji
(Nowa Wilejka, Pergalės 8)
w dniu 7 listopada br.
o godz. 15.00.**

Bilety są do nabycia bezpośrednio przed koncertem lub w redakcji (tel. 42 72 78)

Listopadowe porządki

Pierwsze dni listopada, to ostateczny termin zbioru kapusty, jeżeli jeszcze tego nie uczyniliśmy. Przechowywać możemy w piwnicy ułożoną głabami do góry. Korzenie pietruszki do produkcji natki na wiosnę mogą być pozostawione w gruncie. Aby dobrze przetrwały, okrywamy je liśćmi.

W mieszkaniu na oknie rozpoczynamy pędzenie cebuli na szczypior, pietruszki na natkę. Na tackach z wilgotną ligniną wysiewamy nasiona rzeżuchy.

Sady są puste. Nawozimy glebę mieszaną nawozów mineralnych. Trzeba zadbać o ochronę drzew przed kaprysmi zimy. Przede wszystkim należy okrywać pnie młodych drzewek. Do tego używamy gałązek drzew iglastych, szuwarów, impregnowanego papieru, kawałków tkaniny. Zajęcie często ogrzają nawet grubsze pnie drzew, szczególnie jabłoni. Późną jesienią nie trzeba już spulchniać w sadzie ziemi, gdyż mogą zamarać korzenie drzew owocowych. Jeżeli mamy możliwość - miejsca pod drzewami okładamy obornikiem, obsypujemy torfem lub jakąkolwiek próchnicą. Zaleca się też przykryć truskawki, szczególnie świeżo posadzone. Nieraz korzenie drzew owocowych gryzą również myszy. Podkładamy więc im zatrutą przynętę. Robimy pierwszy zimowy przegląd drzew i niszczymy "mumie" oraz inne formy zi-

Spadające liście w sadzie, w parkach przysparzają pracy...

mujących szkodników.

Rosliny dekoracyjne również

Arabowie lubią jabłka

Zachodnioeuropejscy i amerykańscy eksporterzy jabłek nazywają ostatnio kraje Zatoki Perskiej Hongkongiem Bliskiego Wschodu. Dubai, najszybciej rozwijający się kraj członkowski Zjednoczonych Emiratów Arabskich, jest największym w tym regionie importem jabłek. W sezonie 1997/98 państwo to zakupiło 19,5 tys. samych tylko owoców "Red" i "Delicious" ze Stanów Zjednoczonych. 21 tys. ton powędrowało do Arabii Saudyjskiej, a 6 tys. ton do Egiptu. Duże transporty trafiają także do innych krajów arabskich oraz byłych radzieckich republik w Azji centralnej. Na taki sukces eksportu składają się niekorzystne warunki rozwoju lokalnego sadownictwa i ogromne znaczenie, jakie kultura islamska przypisuje jabłkom. Oczywiście,

wzrost sprzedaży to również zasługa agresywnych kampanii reklamowych w tamtejszych supermarketach. W krajach, gdzie kina, teatry i telewizja muszą przestrzegać surowych zasad Koranu, bazyry i sklepy - popularne miejsca spotkań miejscowej ludności - są najlepiej wybranymi punktami do prowadzenia reklamy. Sytuację tę wykorzystali głównie eksporterzy amerykańscy, promując trzy z podstawowych, produkowanych w stanach Zjednoczonych odmian "Red" i "Golden Delicious" oraz "Granny Smith" - we wszystkich bliskowschodnich supermarketach. O rynek jabłek w Zatoce Perskiej walczą również Francja, Chile, Iran i Turcja, widząc wciąż olbrzymie możliwości rozwoju eksportu.

Suszone truskawki

Jedno ze szwajcarskich gospodarstw sadowniczych od ubiegłego roku oferuje klientom suszone truskawki. Towar taki, pakowany po 35 g, sprzedawany jest w foliowych woreczkach. Do produkcji tego rarytasu używa się owoców odmiany "Elsanta". Wykorzystuje się bardzo małe - wielkości wiśni - truskawki. Po zbiorze usuwa się szypułki i następnie

precyzyjnie przecina owoce na pół. Owoc układa się przekrojoną stroną do góry, dzięki temu nie zmieniają koloru i nie tracą smaku. Aby nie utracić swego aromatu, suszy się je w niskiej temperaturze - od 35 do 36 stopni C. W związku z tym trwa to bardzo długo, bo aż 48 godzin. Z kilograma świeżych truskawek uzyskuje się około 100 g suszu.

To dopiero róża!

Co roku na giełdach kwiatarskich w Holandii pojawia się 30 - 40 nowych odmian róż. Obecnie w obrocie znajduje się 570 odmian, w tym 225 drobnokwiatowych. Wśród najbardziej obiecujących nowości znajduje się "Red Champ", która wyróżnia się znakomitą kolorową kwiatością. Są one dodatkowo wypielnione i ładnie wyglądają. Gdy się całkowicie otworzą (krawędzie płatków lekko pofalowane i mocno odchylone na zewnątrz), średnica rozwiniętego kwiatu dochodzi do 7,5 cm. Wyróżniającą się cechą tej odmiany jest także trwałość kwiatów po ścięciu, która może dochodzić do 27 dni! Inną zaletą tej odmiany jest duża odporność na szarą pleśń. Długość pędów wynosi 50 - 70 cm.

Blżej świata

Sadownictwo w Chinach

Chiny są olbrzymim krajem, na którego obszarze występują wszystkie strefy klimatyczne. Dzięki temu mogą tam być uprawiane różne gatunki roślin sadowniczych - od "umiarkowanych" do tropikalnych. Tradycja produkcji owoców w Chinach jest bardzo stara - pierwsze sady powstały już 6 tysięcy lat temu. Od tamtych czasów sporo się zmieniło - odkryto nowe gatunki roślin sadowniczych, wyhodowano wiele cennych odmian, nagromadzono doświadczenia sadownicze.

Pozytywne zmiany w chińskim sadownictwie rozpoczęły się dopiero na początku lat 80. bieżącego stulecia. W latach 1980 - 97 produkcja owoców zwiększyła się ponad 7,5 razy, a powierzchnia upraw sadowniczych prawie 5-krotnie. W 1997 roku zebrano w Chinach łącznie najwięcej owoców na świecie - 50,9 milionów ton, to jest 11,2 proc. produkcji światowej. Obecnie Chiny zajmują pierwsze miejsce na świecie w produkcji jabłek, gruszek, brzoskwiń i mandarynek. Prognozy na najbliższe lata zakładają dalszy wzrost zbiorów owoców, gdyż pełnię owocowania osiągną drzewa posadzone w latach 90. (stanowią one ponad 40 proc. wszystkich nasadzeń). Wbrew pozorom, nie są to prognozy optymistyczne, ponieważ Chińczycy już teraz mają ogromne kłopoty z właściwym zagospodarowaniem jabłek, gruszek i cytrusów, które stanowią 66 proc. globalnej produkcji owoców w tym kraju. Przy braku odpowiednich linii sortowniczych, pomieszczeń chłodniczych oraz niewielkich możliwościach rodzimego przetwórstwa, towar przechowywany w nieodpowiednich warunkach masowo gnieje i traci jakość. Roczne straty owoców spowodowane brakiem przechowania wynoszą 20 - 25 proc. W przyszłości planuje się zastąpić część istniejących sadów innymi gatunkami oraz tak zróżnicować odmiany, by 10 proc. stanowiły wczesne, 30 proc. średniowczesne i 60 proc. późne.

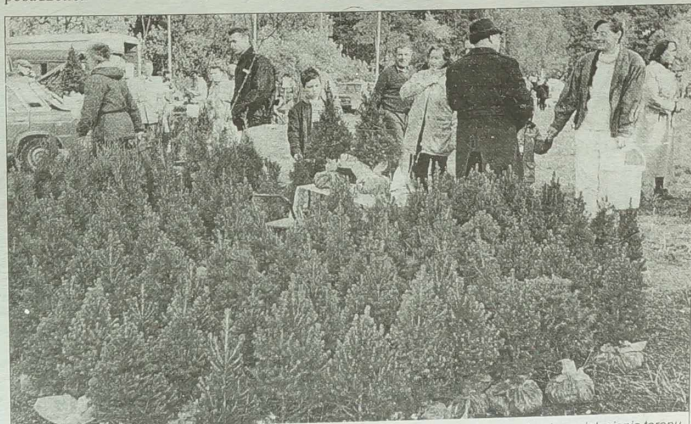
Ogromna produkcja sadownicza

jest spowodowana koniecznością wyżywienia 1,25 mld ludzi.

Jabłoni stanowi najważniejszy gatunek sadowniczy w Chinach. W 1997 roku jabłka stanowiły 34 proc. wszystkich wyprodukowanych w tym kraju owoców. Główne ośrodki uprawy jabłoni rozciągają się wzdłuż Morza Żółtego, naokoło Pekinu oraz w dolinie Żółtej Rzeki. Szeroko produkuje się tu owoce odmian "Red Fuji", "Jonagold", "Golden Delicious", "Gala" i inne, popularne również wśród naszych sadowników.

Natomiast pod względem uprawy gruszy, Chiny należą do czołowych producentów. Z tego kraju pochodzi 45 proc. światowej produkcji tych owoców. Prawie 60 proc. uprawianych gruszy stanowią odmiany chińskie, których owoce posiadają żółtą skórkę bez orzechawki oraz kruchy, soczysty i słodki miąższ z małą liczbą komórek kamiennych. Uprawiane są również japońskie odmiany, które dobrze są przystosowane do gorącego i wilgotnego klimatu. Ich owoce mają dość twardy miąższ. Do popularnych należy też odmiana na mroz grusza ussuryjska, którą uprawia się głównie w północno-wschodnich rejonach kraju. Owoce są drobne, twarde i mało smaczne. Nadają się do jedzenia dopiero po kilku tygodniach przechowywania. Owoce gruszy azjatyckich są okragłe, podobne do jabłek i pozbawione kielicha. Swym wyglądem nie przypominają gruszek odmian europejskich. Najmniej uprawną się gruszą tak zwanych europejskich odmian, które nie mają większego znaczenia w produkcji towarowej.

W Chinach, podobnie jak w Japonii, bardzo popularne jest ostanianie wiszących na drzewach gruszek i brzoskwiń papierowymi torebkami - bezowymi lub metalicznymi - z przewodami dla promieni słonecznych. Owoce chronione w ten sposób mają bardzo delikatną skórkę, pozbawioną uszkodzeń mechanicznych, dzięki temu są bardzo cenione przez konsumentów.

Chociaż mija już optymalny termin sadzenia drzew owocowych, krzewów dekoracyjnych, zazieleniania terenu, nim nastąpią mrozy, można jeszcze skorzystać z bogatej oferty szkółek

Fot. Marian Paluszkiwicz

Zestaw przygotowała Danuta Danowska

Jesień - okazją do artystycznej inwencji uczniów

Najlepsza była szósta

Najbogatsza pora roku kojarzy się nam z żółtymi liśćmi w parku lub soczystymi jabłkami, wabiącymi swą czerwienią do wiejskich sadów.

Dla uczniów starotrockiej podstawówki jesień kojarzy się także z tradycyjnym świętem "Dzień jesieni", na którym mają szansę do wykazania swych malarzkich lub kulinarnych zdolności oraz popisania się fantazją w wyrobach z darów jesieni. W okazałej kolekcji znalazł miejsce i legendarny "Titanic", wykonany z dużego ogórka przez drugoklasistów braci bliźniaczych Edka i Artura, i marynarz piątką Tadeusza z buraka cukrowego, a także malarz Jurgity z tejże klasy z charakterystyczną czapką związaną przez samą autorkę. Szósta klasa wykazała się większą pomysłowością, gdyż obok "Titanica" znalazły się także łódzie pomocnicze. Wszyscy podziwiali kompozycje Jarka, którą nazwał "Strach Edek wśród traw".

Święto odbywa się na zasadzie konkursu. O zwycięstwie decydują pokazy całej klasy, estetyka stołu, różnorodność dań, pomysłowość rysunków i kompozycji jesiennych.

Wieczór prowadząca Ilona po słowie wstępnym zapraszała przedstawicieli poszczególnych klas do deklamacji wierszy o jesieni, a komisja składająca się z nauczycieli i uczniów oceniała młodych deklamatorów. Niektóre klasy miały swój własny program. Na przykład 10 klasa zorganizowała pokaz fryzur jesiennych. Publiczność oklaskiwała modelki stawiające pierwsze kro-

ki w tej dziedzinie. Trudno nie zauważyć pomysłowości dziewczyn w zrealizowaniu awangardowego stylu.

Odpowiedzialne za organizację święta nauczycielka biologii Helena Kodis zaznaczyła, że uczniowie bardzo chętnie kontynuują tradycje szkoły, które zostały zapoczątkowane jeszcze przez ich rodziców. Czasem nawet zachwycia samodzielność i zachłanność pracy rąk dziecka. "Mnie bardziej się podoba Nowy Rok, bo św. Mikołaj przynosi prezenty" - marzy drugoklasistka Ewa. Jednak siostry bliźniacze Edyta i Eryka, uczęszczające do 9 klasy, bardzo pozytywnie wypowiadają się na konto tego święta. Dla nich dzień jesieni - to przede wszystkim wspaniała okazja ukazać swoje zdolności na tle całej szkoły. Dziewczyny popisują się umiejętnościami kulinarnymi, chłopcy coś rzeźbią, a i amatorzy malarstwa też nie pozostają za kurtyną. Ich rysunki też są oceniane.

Wreszcie nastąpił kulminacyjny moment uroczystości, kiedy komisja ogłosiła wyniki konkursu. Największą pomysłowością wykazała się klasa 6, za co też i otrzymała I miejsce. II miejsce podzieliły między sobą 8 i 5 klasy, a klasa 9 stanęła na podium III miejsca. Oficjalna część święta dobiegła końca. Po odczytaniu werdyktu jury i uczniowie udali się do swych klas na świąteczny poczęstunek, a później zostali zaproszeni na dyskotekę, gdzie nastąpił ciąg dalszy zabawy.

Zofia Stankiewicz
Stare Troki

Fryzury jesiennego święta

Fot. autorka

Wspólnie z Łotwą i Polską

Komunikat II edycji konkursu literackiego dla dzieci i młodzieży z Estonii, Litwy i Łotwy organizowanego przez Szkołę Polską im. Ity Kozakiewicz w Rydze, Polską Szkołę Średnią w Landwarowie i Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej - oddział w Bydgoszczy.

W konkursie mogą wziąć udział dzieci ze szkół polskich (wszelkiego typu) z Estonii, Litwy i Łotwy w III kategoriach: poezji, prozy oraz esaju, re-

portażu literackiego, recenzji. Tematyka prac konkursowych jest dowolna. Warunkiem uczestnictwa jest nadesłanie prac w 4 egzemplarzach. Prace konkursowe winny być oznaczone godłem (hasłem). Do prac konkursowych należy dołączyć zaklejone kopertę opatrzoną tym samym godłem, zawierającą dokładne dane autora - adres, najlepiej z telefonem (szkoły i domu), wiek, klasa i szkoła, do której uczęszcza. Termin nadsyłania

prac do dnia 31 stycznia 2000 roku pod adres: Franciszek Żeromski Lentvario 2-oji vid. m-la Lauko 20, 4200 Lentvaris, Litwa.

Organizatorzy podejmują starania o kontynuowanie patronatu nad naszym konkursem przez Wicemarszałka Sejmu RP Marka Borowskiego. Jury konkursowe pracować będzie pod przewodnictwem Romualda Mieczkowskiego, znakomitego poety i redaktora naczelnego wileńskiego dwuty-

godnika "Znad Wili". Laureaci i autorzy prac wyróżnionych zostaną odrębnym pismem powiadomieni o terminie i sposobie rozstrzygnięcia konkursu. **Przewidywany finał konkursu w kwietniu 2000 r. w Rydze.** Organizatorzy konkursu przewidują liczne i atrakcyjne nagrody dla finalistów. Patronat prasowy nad konkursem objął "Express Bydgoski" - dziennik numer 1 w Bydgoszczy.

Komitet Organizacyjny

Rodzina • Oświata • Wychowanie

Dodatek do „Kuriera Wileńskiego”

nr
54

W ubiegłym tygodniu redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedziły aż trzy klasy ze szkoły im. Władysława Syrokomli w Wilnie. Uczniowie z 6e, 6f i 6c po wstępnej „lekcji” w gabinecie redaktora naczelnego, przeszli do „kuchni”, czyli sekretariatu redakcji. Z wielkim zainteresowaniem nasi goście przeglądali doniesienia agencyjne oraz obserwowali proces „ściągnięcia” zdjęć do numeru. Po wycieczce po gabinetach dziennikarzy uczniowie skierowali swe kroki do drukarni, gdzie obejrżeli, jak się gazety drukuje. Marek Krasowski po wycieczce obiecał, że napisze do naszej redakcji o swym pobycie na koloniach w Polsce. Może w jego ślady pójdą też inni?

Fot. Marian Paluszkiwicz

Konkurs literacki

Koordinator na Estonii i Łotwę Janusz Bomanowski
Visvalža 4a, LV-1011 Ryga,
Łotwa fax 00371-721 3405
Dyrektor szkoły -
Maria Fomin

Koordinator na Litwie
Franciszek Żeromski
Lentvario 2-oji vid. m-la
Lauko 20, 4200 Lentvaris,
tel. 8-238-29-290

Koordinator na Polsce
Tadeusz Zubiniński
ul. Dmowskiego 6/14
85-319 Bydgoszcz,
tel. 0-52 372 96 28

Sfinalizowano Konkurs Recytatorski "Kresy 99"

Młódzież kocha poezję

Palmę pierwszeństwa w sztuce recytatorskiej w tym roku przejęli Wileńskie Gimnazjum im. A. Mickiewicza. W latach poprzednich najwięcej laurów zdobywali artyści Wileńskiej Szkoły Średniej im. Sz. Konarskiego.

Cieszy się prestiżem

VIII Konkurs Recytatorski im. A. Mickiewicza "Kresy 99" odbył się w ubiegłą sobotę w Wileńskiej Szkole Średniej im. Jana Pawła II. Wzięło w nim udział 36 uczestników, uczniów szkół polskich Wilna i Wileńszczyzny. Przybyli razem ze swoimi nauczycielami. Wielu uczniom towarzyszyli też rodzice, krewni, gdyż dla niektórych z nich jest to debiut na scenie konkursowej. Dla wielu zaś - wcale nie pierwszy już występ, niektórzy byli laureatami poprzednich konkursów. Nie ma wątpliwości - konkurs recytatorski "Kresy" od lat cieszy się zasłużonym prestiżem.

Najmłodsi, oprócz poezji Mickiewicza i Słowackiego (wzrostek konieczny), czytali Brzechwę, Chotomską, Lenartowicza i, co ze szczególną przyjemnością podkreślamy - Jadwigę Bebnowską, naszą wileńską poetkę, której poezja, drukowana niegdyś w "Czerwonym Sztandarze", przetrwała. W kategoriach starszych dominowali również klasycy wileńscy, ale byli też Wiesława Szymborska, Kamil Baczyński, Miron Białoszewski oraz Władysław Broniewski. Było to prawdziwe święto poezji polskiej. Spełniły się życzenia przewodniczącego jury prof. Piotra Damulewicza: "Niech wasze interpretacje złamią nasze serca". Prezes Towarzystwa Kultury Teatralnej w Białymstoku i jednocześnie członek zarządu Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" od lat jest promotorem różnorodnych szkolnych imprez artystycznych w Wilnie i za każdym razem jest oczarowany talentami naszej młodzieży. Uważa on, że wszystkie prezentacje były solidnie przygotowane, zarówno pod względem technicznym, jak i treściowym. Pan profesor podziwiał bogaty repertuar, adekwatny do wieku artysty, jego charakteru.

Laureaci

To autorzy twórcy jury w składzie pana prof. Piotra Damulewicza, Krystyny Damulewicz, kierowniczki wydziału kultury urzędu m. Białystok, Ireny Litwinowicz, reżysera Teatru Polskiego w Wilnie, Heleny Bakulo, instruktorki teatralnej, Danuty Hohubowskiej, wiceprezesa Towarzystwa Teatrów Szkolnych przy "Macierzy Szkolnej" po dłuższej naradzie ogłasza werdykt.

W kategorii najmłodszych uczestników nagrody otrzymują:

Malgorzata Kutysz - Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach.

Tomasz Poźlewicz - Szkoła Średnia w Mickunach.

Weronika Łakis - Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach.

W kategorii średniej (12 - 16 lat) laureatami zostali:

Alina Stankiewicz - Wileńska Szkoła Średnia im. W. Syrokomli.

Anna Wolkowicz - Wileńskie Gimnazjum im. A. Mickiewicza.

Albert Narwojz - Szkoła Średnia w Kowalczukach.

W kategorii najstarszych uczniów laureatami zostali:

Agata Meilutė - gimnazjum im. A. Mickiewicza.

Tomasz Siniński - gimnazjum im. A. Mickiewicza.

Jan Drawnel - gimnazjum im. A. Mickiewicza.

Romuald Ławryniewicz - Wileńska Szkoła Średnia im. Jana Pawła II.

Elżbieta Kuzborska - Wileńska Szkoła Średnia im. W. Syrokomli.

Ta ostatnia piątka zwycięzców już w grudniu tego roku pojeździe na finał konkursu "Kresy" do Białegostoku.

Wyróżnieni zostali również:

Halina Andrzejewska - Szkoła Średnia w Niemiezu, **Olga Generalowa** z Wileńskiej Szkoły Średniej im. Sz. Konarskiego oraz **Elwira Moroz** ze Szkoły Średniej im. J. Śniadeckiego.

Sponsorzy i organizatorzy konkursu

Sami dobierają utwory

Podziękowania, gratulacje, wręczenie nagród, ufundowanych przez Konsulat Generalny RP na Litwie, Departament Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa, Stowarzyszenie "Wspólnota Polska", Zarząd Główny oraz Oddział Podlaski... Trzeba było jednak widzieć, jakimi radosnymi okrzykami, wzajemnymi gratulacjami przyjęli wyróżnienie laureaci z "mickiewiczówki", których zbierała się spora gromada. Jakże cieszyła się polonistka gimnazjum Ludmiła Siwach, która laury zwycięstwa swoich wychowanków dzieli z Anetą Polakiewicz, również polonistką. Spośród pięciu uczestników konkursu wszyscy znaleźli się w gronie laureatów!

"Czy dzisiejsza młodzież lubi poezję?" - pytamy panią Ludmiłę. "Uważam, że lubi, tylko długo się zastanawia nad tym, co lubi. I to jest właśnie bardzo cenne. Uczniowie sami dobierają taką poezję, która odpowiada ich duchowi. To nieprawda, że młodzież mało czyta literatury programowej i nie tylko programowej. Czyta niemało i, jeśli jest możliwość, dopiero po przeczytaniu konfrontuje z filmem czy spektaklem.

Nasza młodzież gimnazjalna jest wspaniała" - mówi polonistka.

Agata Meilutė, zdobywczyni pierwszego miejsca w konkursie, jest już "weteranem" konkursowym. Należy też do grona laureatów również konkursów piosenki polskiej, organizowanych przez radio Znad Wilii. Dla "Kuriera" powiedziała, że lubi brać udział w konkursach artystycznych, może nawet bardziej w recytatorskich niż w śpiewanych. Wiersze dobiera do swego nastroju, raz ambientne, awangardowe, innym razem żartobliwe. Jest uczennicą czwartej klasy gimnazjalnej, toteż już poważnie myśli o dalszej nauce. Marzy o studiach teatralnych. "Nie wiem, czy uda mi się dostać na ten kierunek studiów do Polski, ale będę się starała" - powiedziała świetna interpretorka poezji Kamila Baczyńskiego.

Prawdziwi fanatycy

Anna Gulbinowicz, znakomita polonistka szkoły im. Sz. Konarskiego, której uczniowie w poprzednich konkursach niejednokrotnie zdobywali czołowe miejsca, cieszy się ze zwycięstwa uczniów z "mickiewiczówki", określając ich jako wspaniałych artystów. Pani Anna uważa, że w

ich szkole poezję uwielbia gromadka prawdziwych fanatyków. I do takich zalicza Olę Generałową, zdobywczyni pierwszego miejsca w ubiegłorocznym konkursie oraz w innych konkursach międzynarodowych. "Dziś w nocy Olga wróciła z kolejnego konkursu - krasomówczego, gdzie również została laureatką" - mówi nauczycielka. Jak wypulpuje spośród uczniów talenty recytatorskie? Powiada, że jedno dziecko nie zna się na poezji, ale ma zdolności recytatorskie, inne odwrótnie. I właśnie na tym polega rola nauczycielki, aby to połączyć w uczniu. Najczęściej zajęcia recytatorskie prowadzi u siebie w domu, zbliża do nauczyciela i ucznia, bo razem poszukują nie tylko patosu, ale przede wszystkim prawdy.

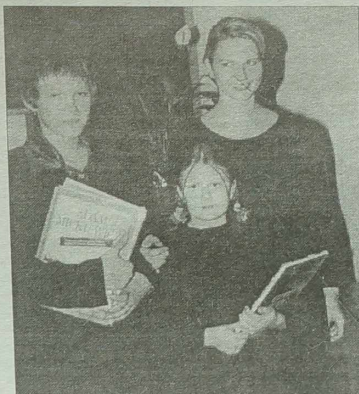
Nagrody również od "Kuriera"

Dziesięciu nauczycielom konsula generalnego RP prof. Mieczysława Jackiewicz serdecznie podziękował za ich pracę i wręczył nagrody pieniężne. Podziwiał on, jak często podezwa wizyt w szkołach Wileńszczyzny, nawet w małych szkółkach, jak np. w Szklarach, brzmi piękna polszczyzna, "nawet bez kresowego zaciągania".

Trzem chłopakom, świetnym recytatorom różnych kategorii wiekowych "Kurier Wileński" ufundował nagrody rzeczowe oraz prenumeratę dziennika. Cenne nagrody wręczył Stanisław Widtmann - wicedyrektor Departamentu Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa oraz dr Romuald Naruń - prodziekan Polonistyki Uniwersytetu Pedagogicznego.

Pani Krystyna Dzierżńska, sekretarz Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich, które jest głównym organizatorem konkursu, powiedziała, że w tym roku do eliminacji szkolnych przystąpiło 400 osób, do rejonowych - około 200. Tak duży rozmach konkursu cieszy organizatorów, zwłaszcza, że coraz więcej i coraz lepiej występują uczniowie z prowincji.

Krystyna Adamowicz
Fot. Jerzy Karpowicz

Zwycięzcy Alina Stankiewicz, Malgorzata Kutysz, Agata Meilutė
Fot. Henryk Mażul

Najmłodsi recytatorzy już nagrodzeni

2 listopada br. odbyła się wileńska (pierwsza po warszawskiej) premiera filmowej wersji "Pana Tadeusza"

Andrzej Wajda pod rękę z Adamem ...

Polscy krytycy filmowi są jednomyślni co do tego, że "Pan Tadeusz" to najwybitniejszy film w całym dotychczasowym dorobku Andrzeja Wajdy. Sam twórca tego niewątpliwie ogromnie urzekającego obrazu mówi, iż sukces swój zawdzięcza przede wszystkim Temu, spod którego pióra "Pan Tadeusz" sfrunął...

Z uznaniem o obsadzie aktorskiej

Jeszcze przed premierą, we wrześniu br. w Krakowie, w czasie rozmowy z niżej podpisaną, Andrzej Wajda mówił z dużym uznaniem i ciepłem o obsadzie aktorskiej "Pana Tadeusza". Jakoż niemal wszyscy (może z nielicznymi wyjątkami) dali znakomity popis aktorstwa najwyższej próby. Im to złożył Wajda swoisty hołd, pragnąc ich utrwalić na "wieczną rzecz pamiątkę" - korowód aktorów postaci "Pana Tadeusza" (ubranych w cywilu) przesuwa się przed nami w "prologu" i "epilogu" filmu.

Świetna gra Bogusława Lindy

Kto z nich najbardziej porusza wyobraźnię widza i - najbardziej jego wyobrażeniom odpowiada? Przede wszystkim - Bogusław Linda jako Ksiądz Robak. "Spowiedź Księdza Robaka jest w tym filmie najprzejmującą sceną, to wspaniały aktor o olbrzymim potencjale tworzącym, który chwilami - takie odnosiło się wrażenie - przyszło mu nawet hamować". (Z wypowiedzi po wileńskiej premierze litewskich konsekrete teatru i filmu Audrone Girdziuskaite i Ireny Aleksaitė).

Po pokazie medialnym "Pana Tadeusza" w Warszawie Bogusław Linda, twórca roli Księdza Robaka, mówił tak: "Na udział w "Panu Tadeuszu" zdecydowałem się z trzech powodów. Po pierwsze, ten film robił Andrzej Wajda - według mnie jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów. Po drugie, w grę wchodził "Pan Tadeusz" - rzecz, która nie nadaje się do filmowania. Uznałem, że będzie to niezła jazda, nieźle ryzyko, więc warto coś po kombinować. A po trzecie, to jest przecież klasyka - zawsze gdzieś zostanie w świadomości narodowej".

Wspaniali, znakomici są w

Kmicie - Azja - Gerwazy (taki jest Daniel Olbrychski)

O Danielu Olbrychskim-Gerwazy (obecny na wileńskiej premierze) mówi się w Polsce, że "zagrał rolę swego życia". To prawda, Olbrychski nie tylko mówi pięknym wierszem, ale też tworzy znakomitą kreację, chwilami jednak, wydaje się zbyt namiętną, przeszarżowaną. Daniel Olbrychski w pamięci widza wileńskiego starszego i średniego pokolenia (w pamięci wyjątkowej, jeżeli chodzi o ekranizację powieści na Litwie kultowych) zachował się jako fantastyczny jurm choraży orszaki - Kmicie i piękny w swojej żywości dzikości - Azja. Nie należy zatem się dziwić, że teraz, w Wilnie, w AD 1999 - ten, kto wcześniej oglądał "Potop" i "Pana Wołodyjowskiego", z fetowanym, nieujarzmionym Olbrychskim - nie był obecnie w stanie przełamać wewnętrznych oporów, by wyrazić zgodę na "takiego ognistego klucznika Gerwazego", z którego przecież w każdej sekwencji wzywał... niezapomniany Andrzej Kmicie! (Tej sugestii poddała się również niżej podpisana).

Rewelacyjna Szapolowska

Podobno ten i ów z warszawskich krytyków miał zastrzeżenia odnośnie ról kobiecych. "Najsłabszą stroną filmu są role kobiece, zwłaszcza Telimena Grażyna Szapolowskiej, która obsłużyła film paroma kokieterijnymi uśmiechami" (Anna Wiewiórska). Otóż w moim odczuciu Grażyna Szapolowska w roli Telimeny stworzyła kreację wręcz rewelacyjną. Przede wszystkim promieniowała urodą (nawet kiedy piła z pięknie filizanki), była kwintesencją kobiecości. Nie jest winą aktorki, że Adam Mickiewicz wyznaczył jej "słów niewiele", a mistrz Andrzej Wajda sceny komiczno-romansowe zmuszony był zredukować na rzecz masowych, batalistycznych (znakomitych zresztą). Sympatycznie wypadła młodutą aktorka Alicja Bachleda-Curus w roli Zosi (czarującą typ urody, moc wdzięku). Obok niej - uroczy Michał Żebrowski w roli "Pana Tadeusza" (wcześniej - Skrzetuski w "Ogniem i mieczem").

Wspaniali, znakomici są w

"Pan Tadeusz", kadr z filmu; w roli Tadeusza - Michał Żebrowski, Zosi - Alicja Bachleda-Curus

Fot. archiwum

tym "Panu Tadeuszu": Andrzej Seweryn jako Sędzia, Jerzy Trela-Podkomorzy, niejący już niestety, świetny we wszystkich bez wyjątku rolach Jerzy Bińczycki jako Maciej, Władysław Kowalski jako Jankiel (o którego nawet sam Wieszczy nie miałby chyba do twórców filmu najmniejszej presencji).

W filmie odwrotnie

Każdemu z nas bohaterowie "Pana Tadeusza" "widzą się" na miarę naszych własnych odczuć. W odczuciu krytyków warszawskich Hrabia w wydaniu Marka Kondrata "okazał się cudownym". Natomiast w moim przekonaniu - nie jest to "ten Mickiewiczowski Hrabia", (u Poety skrojony po trosze na wzór Cervantesa). I nie chodzi o to, że, jak mówi sam Marek Kondrat, bohater Mickiewicza "był znacznie wyższy i przystojniejszy od niego". Hrabia autora "Pana Tadeusza" był po prostu urzekającym Don Kichotem, a przy nim Gerwazy - niejako Sancho Pansa, prezentującym typ zawiadackiej samackiej ignorancji. Tymczasem w filmie jest... akurat jakby odwrotnie, co szczególnie rzuca się w oko (i ucho) w scenie dialogu Hrabiego z Gerwazym w zamkowej sali (u Mickiewicza - konwersacji arcykomicznej, zbudowanej na kompletnym nieporozumieniu się między sobą rozmówców, jak chociażby w przypadku zawałania ru "wasali-wasali").

Naczej też chyba wyobrażaliśmy sobie "charakterystycznego" wroga w osobie dobrodusznego, prostackiego Rykwa. Świetny aktor rosyjski Siergiej Szakurov przypominał tu raczej... Pana Wołodyjowskiego z czasów Tadeusza Łomnickiego (zwłaszcza w scenie pojedynku z Hrabia). "Za mało" jakby w całej tej olbrzymiej przeszerzeni i "w tamtym czasie" "tego Rykwa było..."

Piękno oprawy plastycznej, dźwiękowej

Są to wszystko wrażenia spisanne "na gorąco", nie "ulożone"

Michał Żebrowski (Pan Tadeusz) i Daniel Olbrychski (Gerwazy) - przedwczoraj na spotkaniu z widzami po premierze w Wilnie

Fot. Marian Paluszkievicz

jeszcze. Ponad tysiąc osób ogłądało wczoraj w Wilnie polskie "Pana Tadeusza". Zauroczył on widzów, wzbudził podziw i uznanie dla jego twórców (przede wszystkim, naturalnie, dla Andrzeja Wajdy). Zachwycaliśmy się malowniczym pejzażem, naturą, baśniowym "ogrodem szczęśliwego dzieciństwa", "rajem autonomicznym"; sekwencjami masowymi, wyjątkowo udanymi (w szczególności - walki z jęgrami, przemarszem wojsk napoleońskich, znakomitymi "czytankowymi" scenami (grzybobranie, polowanie na niedźwiedzia).

Piękne kostiumy (Magdalena Testawska-Biernawska), bogata scenografia (Allan Starski), wspaniałe zdjęcia Pawła Edelmanna, przejmująca muzyka Wojciecha Kilara. Wzruszającą, sercem zrobioną film... I - "jest" w nim sam Adam Mickiewicz (wspaniałe recytacje fragmenty "Pana Tadeusza" znakomity Krzysztof Kolberger).

Nie było „na kim sprawdzić”

Arcydzieło Andrzeja Wajdy weszło na ekran wileński, nieba-

wem - film powędruje na ekrany innych miast Litwy. Jak je odbierze widz, który "Pana Tadeusza" nigdy nie czytał? Sądzić wypada, że może nawet lepiej (bo bez wewnętrznych frustracji) od tego, który "Pana Tadeusza" znał jak "Ojciec Nasz"...

Jak odebrali ten film ludzie bezpośrednio - sercem, duszą i myślą? "Panem Tadeuszem" i jego Autorem związani? Niestety, na premierze w Wilnie nie było na kim "sprawdzić". Nie było na niej tłumacza "Pana Tadeusza" na litewski, znakomitego poety Justynasa Marcinkevičiusa, (czyżby Organizatorzy zapomnieli go zaprosić?). Nie było (przynajmniej oficjalnie ich nie przedstawiono) nikogo z Ambasady Białoruskiej w Wilnie (Organizatorzy widocznie nie wiedzieli, że akcja "Pana Tadeusza" toczy się jednak na Białej Rusi, gdzie pamięć Poety jest czczona szczególnie). Z Ambasady Francuskiej - tak samo nikogo. (A przecież nie tylko chodzi o "Pana Tadeusza" w czasach Mickiewiczowskich, ale i w czasach współczesnych - film Andrzeja Wajdy powstał w koprodukcji polsko-francuskiej).

Przykro...

Alwida Antonina Bajor

Uwagę publiczności zwracali niecodziennie w wileńskim kinie goście - Jolanta Kwaśniewska, Alma Adamkiewicz i Valdas Adamkus (prezydent RL powiedział, że mu się "Pan Tadeusz" spodobał)

Fot. ELTA

Polska

Rozpoczął się proces

Proces o niszczenie akt SB na przełomie 1989/90 r. w Szczesławicach pod Warszawą zaczął się wczoraj przed warszawskim Sądem Rejonowym.

Akt oskarżenia w tej sprawie wniesiono wiosną 1995 r. Sledztwo prowadził Urząd Ochrony Państwa od 1992 r. Sprawa toczy się za zamkniętymi drzwiami; sąd utajnił ją ze względu na „ważny interes państwa”.

W holdzie ofiarom

Na terenie byłego obozu zagłady na Majdanku w Lublinie uczono wczoraj pamięć ofiar masowych egzekucji. 56 lat temu jednego dnia, 3 listopada 1943 r., hitlerowcy rozstrzelali w tym obozie około 18 tys. Żydów.

Byli więźniowie Majdanka, kombatanicy, przedstawiciele społeczności żydowskiej złożyli kwiaty w miejscu stracek i odmówili po hebrajsku i po polsku modlitwę za zmarłych.

Głodówka trwa

10 górników z likwidowanej kopalni Siersza w Trzebinii (Śląsk) szósty dzień głoduje w środe w obronie miejsc pracy.

Głodówka prowadzona jest w siedzibie Nadwiślańskiej Spółki Węglowej w Tychach, której zarząd zdecydował o zamknięciu Sierszy. Protestujący stopniowo zamurują się w sali, gdzie prowadzona jest głodówka. Wczoraj postawili mieli kolejną warstwę pustaków. Do całkowitego zamurowania pozostała wówczas tylko dwie warstwy.

Spotkanie Młodych

Na przełomie 1999 i 2000 r. przyjeżdża do Warszawy kilkadziesiąt tysięcy młodych ludzi, uczestników 22. Europejskiego Spotkania Młodych organizowanego przez ekumeniczną wspólnotę braci z Taizé.

Młodzi ludzie chcą powitać początek roku 2000 modlitwą o pokój i pojednanie chrześcijan. W spotkaniu będzie uczestniczyć młodzież w wieku od 17 do 30 lat, ze wszystkich kościołów chrześcijańskich.

Pokonał Atlantyk

Jacht „Lady B” kpt. Krzysztofa Baranowskiego pokonał już ocean atlantycki. Kapitan wypłynął 4 września z Łeby w rejs dookoła świata. Samotnik zamierza na jachcie „Lady B” przez rok opłynąć świat ze wschodu na zachód.

W depeszy, która dotarła do Łeby, Baranowski pisze, że „wszystko przebiega zgodnie z planem. Pogoda nie zrobiła żadnych niespodzianek. Jestem na Martynice skąd wyruszam do Panamy”. Żeglarz ma powrócić do Łeby we wrześniu przyszłego roku. Trasa ma liczyć około 28 tysięcy mil morskich.

Wędrują ptaki

Trwają wędrowki ptaków na zimowiska. W listopadzie dotyczy to głównie gęsi. W rezerwie ptactwa wodnego i błotnego „Słońsk” (Lubuskie) zgromadziło się ponad 100 tys. gęsi.

Ptaki nocują na słońskich rozlewiskach, a w dzień żerują w okolicy. W tym roku w rezerwie jest niski poziom wody, dlatego gęsi nie czynią szkód na polach rolników szukając pożywienia w obszarze rezerwatu.

Tysiące czezeńskich uchodźców na granicy inguskiej

Strach przed Rosjanami

Czezeńscy cywile w panice uciekają przed rosyjskimi nalotami i ogniem artyleryjskim

Fot. EPA-ELTA

Tysiące uchodźców z Czezenii szturmowały wczoraj – ponownie zamknięte przez rosyjską armię – przejście graniczne Słepcowskaja na granicy czezeńsko-inguskiej.

Po czezeńskiej stronie na przejście do Inguszetii czeka obecnie co najmniej 20 tysięcy ludzi – twierdzi przebywający na miejscu korespondent agencji Associated Press. W nocy z poniedziałku na wtorek zmarły tu cztery osoby. Rosyjska armia zamknęła całkowicie przejście graniczne w ubiegłym tygodniu. We wtorek zezwolono

na przejście jedynie 450 osób – w tym 150 uciekinierów z Czezenii i 300 osobom, powracającym na teren walk, by odszukać bliskich. W tłumie, napierającym we wtorek na ustawione przez Rosjan zasieki z drutu kolczastego, zginęła kobieta, a sześć osób doznało poważnych obrażeń.

Zdaniem naocznych świadków, kolumna samochodów z uciekinierami z Czezenii zajmuje 17-kilometrowy odcinek drogi prowadzącej do przejścia Słepcowskaja. Czezeńscy cywile w panice uciekają przed rosyjskimi nalotami i ogniem

artyleryjskim, trwającym nieprzerwanie od 5 września. Od tego czasu Czezenię opuściło co najmniej dwieście tysięcy ludzi.

Tylko w Inguszetii przebywa ponad 175 tys. uchodźców. Sytuacja jest o tyle dramatyczna, że licząca zaledwie 400 tysięcy rdzennej ludności Inguszetii jest jedną z najbardziej zagrożonych rosyjskich republik – jest w 96 proc. uzależniona od budżetu federalnego. „Bombardują nas, zabijają, nie robią żadnej różnicy między bojownikami czezeńskimi a ludnością cywilną” – twierdzi cyto-

wana przez agencję Associated Press Zara Dudajew, która czeka z niemowleciem na przejście do Inguszetii. Powiedziała, że w wyniku rosyjskich bombardowań straciła oboje rodziców i brata.

Władze Inguszetii zagwarantowały schronienie w miasteczkach namiotowych jedynie około 15 tys. uchodźców. Pozostali mieszkają głównie w dworcach kolejowych i autobusowych. Dowództwo rosyjskie twierdzi, że zamknięcie granicy ma nie dopuścić do przechodzenia przez nią „czezeńskich terrorystów”.

Kuba żąda 181 mld dolarów odszkodowania od USA

Przeprosić i zapłacić

Kuba oficjalnie zażądała od USA 181 mld dolarów odszkodowania za krzywdy, doznane przez jej obywateli w ciągu 40 lat – jak to określono w Hawanie – „brudnej wojny” Waszyngtonu z rządem Fidela Castro.

Sąd w Hawanie potwierdził wczoraj wieczorem zasadność stosownego roszczenia, z którym w czerwcu wystąpiło kilka kubańskich „organizacji społecznych”. Według strony kubańskiej, w wyniku „agresji” Stanów Zjednoczonych zginęło 3478 obywateli Kuby,

a 2099 zostało rannych. Oprócz odszkodowania Hawana domaga się oficjalnych przeprosin.

Werdzykt hawańskiego sądu odbierany jest jako odpowiedź Kuby na akcje prawne, podjęte w ostatnich latach przeciwko temu komunistycznemu krajowi przez USA. Przebieg procesu był szeroko relacjonowany przez kubańskie media. Waszyngton całkowicie zignorował te sprawy. Nieoficjalnie jego przedstawiciele określają roszczenia Kuby jako śmieszne.

Co najmniej 16 osób zginęło w wyniku powodzi, jakie w ostatnich dniach nawiedziły centralną część Wietnamu. Zdaniem władz, takiego kataklizmu nie notowano tu od co najmniej 40 lat. Jak podano wczoraj w Hanoi, w rejonie dawnej cesarskiej stolicy Wietnamu Hue zniszczone zostały setki tysięcy domów – miasto praktycznie pozostaje całkowicie odcięte od świata. M.in. poziom wody wokół zabytkowej cytadeli w Hue podniósł się o ponad pięć metrów Fot. EPA-ELTA

FSB wie kto i jak dokonał zamachów

Czezeński ślad

Rosyjska Federalna Służba Bezpieczeństwa (FSB) twierdzi, że wie kto i w jaki sposób dokonał we wrześniu zamachów terrorystycznych na domy mieszkalne w Rosji, w wyniku których zginęło prawie 300 osób.

Jak poinformował podczas konferencji prasowej w Moskwie szef moskiewskiego wydziału FSB gen. Aleksander Carenko, zatrzymano człowieka, któremu postawiono zarzut udziału w zamachach. Wiadomo też, że dwaj inni ich bezpośredni uczestnicy znajdują się na terenach Czezenii poza kontrolą sił federalnych.

General powiedział, że FSB ściśle współpracuje z innymi organami ochrony prawa w Rosji i innych krajach w poszukiwaniu podejrzanych. Według niego, ustalono już, że eksplozji w obu domach mieszkalnych w Moskwie

dokonała ta sama grupa przestępców.

Gen. Carenko wyraził opinie, że groźby ze strony czezeńskich dowódców połowych Szamila Basajewa i Emira Chattabasa „realne”. W związku z tym – jak zapewnił – podjęto działania mające na celu zapobieżenie ewentualnym zamachom terrorystycznym. Nasłono ochronę takich obiektów jak wodociągi czy kompleksy atomowe i energetyczne.

Prowadzi się też intensywnie szkolenia psów w zakresie wykrywania materiałów wybuchowych. General poinformował też, że podczas operacji, mającej na celu zapobieżenie kolejnym zamachom terrorystycznym w Rosji, wykryto i zlikwidowano wiele przedstawicielstw zagranicznych organizacji o charakterze terrorystycznym.

Kandydaci do UE muszą skończyć z dyskryminacją kobiet

Szanaować i nie krzywdzić

Kraje, które chcą przystąpić do Unii Europejskiej, muszą podjąć działania w celu położenia kresu dyskryminacji na rynku pracy ze względu na płeć – powiedziała wczoraj deputowana do PE Britt Theorin.

Pani Theorin, która jest w Parlamencie Europejskim szefem komisji ds. równego statusu, z wezwaniem tym wystąpiła na konferencji w Sztokholmie.

„Sprawą podstawową jest, by kraje, które zabiegają o członkostwo w UE, podjęły zdecydowane działania na rzecz równego statusu (płci) i przeciwko związanej z płcią dyskryminacji na rynku pracy” – powiedziała

deputowana PE.

Pani Theorin dodała, że również kraje członkowskie UE ciągle jeszcze nie osiągnęły celu, jakim jest równa płaca za równą pracę. „Jest nie do przyjęcia dla kobiet europejskich, by otrzymywały średnio 76 proc. płacy, jaką otrzymują mężczyźni (na tym samym stanowisku), i by ich wskaźnik zatrudnienia był o 20 proc. niższy niż w wypadku mężczyzn”.

Premier Szwecji Goeran Persson powiedział na sztokholmskiej konferencji, że Europa mierza w właściwym kierunku jeśli chodzi o równość płci, ale proces ten jest zbyt powolny.

Na podstawie inf. PAP przygotował Paweł Kobak

Pierwszy międzynarodowy występ Litwinów w zawodach w powożeniu w Polsce

Nie rozrywać więzi

Litewscy uczestnicy zawodów w powożeniu zaprzęgami konnymi (karetami) powrócili z Polski. Wzięli oni udział w odbywających się po raz szósty we wsi Janczewo gminy Santok IV Ogólnopolskich Oficjalnych Zawodach w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi. Dla Litwinów były to pierwsze oficjalne zawody międzynarodowe. Oprócz naszych zawodników i gospodarzy, m.in. należących do najlepszych w świecie, w zawodach uczestniczyły też ekipy z Niemiec i Rosji. Łącznie zarejestrowały się 36 ekipy jedno i dwuzaprzęgowe.

Tradycja przetrwała

Jazda zaprzęgami, czyli kareta-mi - jest stosunkowo nową dyscypliną sportu. Dopiero w 1972 roku ci zawodnicy utworzyli organizację międzynarodową. Zaczęto organizować mistrzostwa świata i Europy. W tym roku ta dziedzina sportu oficjalnie uznana została również w naszym kraju.

Jest to piękny sport, budzący wiele emocji. Wiadomo, że nie ma tu takich karet, jakiej jeździłby nasi zamożni przodkowie. Niemniej tradycja przetrwała i jest kulturowana. Zawodnicy muszą mieć czapkę bądź inne nakrycie głowy, fartuch, bat. Karety powinny być wyposażone w latarnie. Mogą one być jedno, dwu bądź czterozaprzęgowe, ale obowiązkowo dwuosiołowe, z czterema kołami. Obowiązuje zakaz pompowania opon.

Na Litwie zgodnie z zasadami międzynarodowymi pierwsze zawody odbyły się w Rzeszy 5 marca '98. Również na 16 lipca rozpoczęły się pierwsze na Litwie mistrzostwa w oficjalnych zawodach w powożeniu zaprzęgami konnymi.

Polacy pomagali we wszystkim

- Do Polski przywieźliśmy cztery ekipy. Osem koni i cztery karety załadowaliśmy na furgon, a sami jechaliśmy autami - mówi kie-

rownik delegacji Gediminas Kuprevičius. - Polacy przyjęli nas bardzo gościnnie, pomagali we wszystkim. Gdy się okazało, że kareta jednego z naszych zawodników nie całkowicie odpowiada wymaganym standardom, Polacy pożyczili własną i zezwolili na udział w zawodach.

- Janczew leży w pobliżu granicy niemieckiej. Drogę mieliśmy więc niemałą. Konie źle znoszą takie podróże. Trzęsąc się w furgonie, męcząc się bardziej niż będąc w ruchu. My również byliśmy zmęczeni, ale serdeczne przyjęcie ze strony polskiej szybko usunęło zmęczenie - dzieli się wrażeniami Elena Raiiene.

Dobra lekcja

- W pierwszym dniu odbyły się zawody w ujeżdżeniu. W pewnym stopniu przypominają: jeździectwo, tylko w naszym przypadku w zaprzęgu. Zgodnie z potrzebą jedzie się truchtem, krokiem, stop bądź cofa. Zawodnik musi pokazać, jak kieruje koniem. Dla nas była to dobra lekcja. Wszak nigdy jeszcze nie występowaliśmy za granicą. Drugiego dnia mieliśmy maraton, który może mieć trasę do 22 km. Cała trasa dzielona jest na cztery etapy. Pokonywaliśmy je na różne sposoby. Na zakończenie była jazda na przełaj z różnymi przeszkodami naturalnymi i sztucznymi. Nie tylko szybkość jest tu najważniejsza. Są etapy, które trzeba przebiec ani za wcześnie, ani za późno.

Najlepsza amazonka

W maratonie na pechawę zaszyła właśnie Elena Raiiene ze swym pomocnikiem Jonase. Użyłaitisem i koniem Volasem. Po raifida dogonił doświadczonego zawodnika polskiego Ryszarda Gila, który wystartował wcześniej. Ten ostatni, czując, że Elena dopędza go, pokonując przeszkodę wodną popełnił błąd i nasza zawodniczka wyprzedziła go. Elena po trzynastu zawodach w klasyfikacji ogólnej zajęła drugie

Najtrudniejszą była jazda na przełaj z przeszkodami naturalnymi i sztucznymi

Fot. autor

miejsce i zdobyła puchar za zwycięstwo w maratonie. Otrzymała nagrodę "najlepszej amazonki" - opowiada kierownik delegacji Gediminas Kuprevičius. "Nieźle spała się też nasza ekipa dwuzaprzęgowa na czelu z Almutisem Railą. Uplaszował się na piątym miejscu i zdobył ufundowany przez organizatorów zawodów puchar "Najlepszej ekipie Europy Wschodniej". Virginijus Balašaitis (pomocnik Siergiej Fieokistow) z końmi Tylama i Minute zajął siódme miejsce, a Kristina Germanavičienė (pomocnik Jonas Germanavičius) z końmi Benasem i Terekiem - dziesiąte.

Po trzynastu zawodach w klasyfikacji ogólnej we wszystkich rodzajach zawodów pierwsze miejsce zdobyli zawodnicy polscy: Ryszard Gil, Jacek Kozłowski, Ireneusz Kozłowski.

Dobrym słowem...

"Doskonale zaprezentowali się Litwini" - po zawodach pisała gazo-

ta "Ziemia gorzowska". Dobrym słowem pierwszy udział zawodników litewskich w międzynarodowych zawodach wspomnieli też "Gazeta zachodnia" zamieszczając duże piękne zdjęcie ekipy V. Balašaitisa podczas pokonywania przeszkody wodnej.

A propos zamieszkały w Małej Rzeszy Virginijus Balašaitis uczestniczył w zawodach z końmi rasy żmudzkiej. Wręczono mu nagrodę - piękną odzież - za propagowanie narodowej rasy. Konie rasy żmudzkiej (žemaitukai) są wytrwałe i silne. Zainteresowały one uczestników zawodów w Janczewie i licznych gości.

Człowiek i koń - nieodłączni

Po zawodach odwiedziłem wieś Bendoriai, w której znajduje się spółkrolnia "Bendoriai". Kieruje nią Almutis Raila, który wraz z żoną Eleoną jest wielkim entuzjastą powożenia zaprzęgami, oboje są mistrzami Litwy. - Podstawowym kierunkiem

działalności naszej spółki jest hodowla koni. Utrzymujemy około 20 koni - mówi Almutis Raila. - Ludzie przyjeżdżają pojeździć. W razie potrzeby wypożyczamy karety na wesela, różne święta. Końscy nawóz chętnie kupują hodowcy pieczarek z Suderwy, inni gospodarze.

W następnych mistrzostwach świata, które odbędą się w Szwajcarii w roku 2001 zamierzamy już uczestniczyć z własnymi ekipami dwuzaprzęgowymi - mówi dyrektor zarządu Litewskiego Związku Sportu Jeździeckiego Mečislovas Preišgolaivičius. - Chcąc uczestniczyć w mistrzostwach świata należy dobrze się spisać w zawodach kwalifikacyjnych. Dlatego też latem przyszłego roku zamierzamy zorganizować otwarte mistrzostwa Litwy, w których już zgłosili udział zawodnicy Polski, Rosji i Czech.

Na Litwie człowiek i koń od wieków byli nieodłączni. Nie należy rozrywać tej więzi.

Vytautas Žemaitas

Nie jest słabą drużyną

Dzisiaj koszykarze kowieńskiego "Žalgirisu" na wyjeździe w turnieju Euroligi rozegrają pierwszy mecz drugiej kolejki z ateńskim klubem "Panathinaikos" (Grecja), który dotychczas w grupie B wygrał wszystkie pięć meczów.

Kowieńczycy, którzy po pierwszej kolejce mają jedno zwycięstwo i 4 przegrane, w pierwszym meczu w siebie ulegli koszykarzom "Panathinaikos" - 66:82.

Ekspert od koszykówki Algis Gediminas jest przekonany, że "Žalgiris" ma niewiele szans na wygranie, ale jest to możliwe. Jego zdaniem, "mistrzowie LLK mają prawo zaryzykować i poszukiwać taktycznych wybiegów dla pokonania "Panathinaikos".

Jak powiedział A. Gediminas, "Žalgiris" nie jest słabą drużyną "po prostu na razie nie zgrała się ona tak jak mogłaby i chcieliby kibice".

Mieli szczęście

Fatalnie spaść się zespół polskiego bramkarza Adama Matyska, który na Bay Eren w Leverkusen nie potrafił ograć słabego Teatanica z Mariboru i odpadł z dalszej rywalizacji w Lidze Mistrzów.

O wielkim szczęściu mogą w tej sytuacji mówić Ukraińcy z Dynamo Kijów. Przegrali w siebie z rzymskim Lazio, po samobójczej bramce Mamedowa i... mimo wszystko zagrają w ćwierćfinałach.

Grupa A						
Bayer Leverkusen	-	Maribor Teatanic	0:0			
Dynamo Kijów	-	Lazio Rzym	0:1 (0:1)			
	M	Z	R	P	bramki	pkt
1. Lazio	6	4	2	0	13-3	14
2. Dynamo Kijów	6	2	1	3	8-8	7
3. Bayer Leverkusen	6	1	4	1	7-7	7
4. Maribor Teatanic	6	1	4	2	2-12	4

Piłkarze Fiorentiny w grupie B mieli lepszy bilans bezpośrednich spotkań z Arsenalem i gdyby nawet nie zdobyli w siebie punktu z Barceloną, to i tak znaleźliby się w ćwierćfinałach.

Grupa B						
AIK Sztokholm	-	Arsenal Londyn	2:3			
AC Fiorentina	-	FC Barcelona	3:3			
	M	Z	R	P	bramki	pkt
1. Barcelona	6	4	2	0	19-9	14
2. Fiorentina	6	2	3	1	9-7	9
3. Arsenal	6	2	2	2	9-9	8
4. AIK Sztokholm	6	0	1	5	4-16	1

Spełnione warunki

Zespoły Rosenborgu Trondheim i Feyenoord Rotterdam awansowały z grupy C do najlepszej szesnastki piłkarskiej Ligi Mistrzów.

Holenderski zespół musiał wygrać z klubem z Trondheim, a zarazem liczyć na potknięcie Borussia Dortmund w wyjazdowej konfrontacji z Boavistą Porto. Oba warunki zostały spełnione. Feyenoord wygrał 1:0. Identycznym rezultatem zakończył się mecz w Portugalii.

Grupa C						
Rosterdam: Feyenoord Rotterdam	-	Rosenborg Trondheim	1:0 (0:0)			
Porto: Boavista Porto	-	Borussia Dortmund	1:0 (1:0)			
	M	Z	R	P	bramki	pkt
1. Rosenborg Trondheim	6	3	2	1	12:5	11
2. Feyenoord Rotterdam	6	1	5	0	7:6	8
3. Borussia Dortmund	6	1	3	2	7:9	6
4. Boavista Porto	6	1	2	3	4:10	5

Ostatnie mecze nie miały żadnego znaczenia na układ tabeli. Awans już wcześniej miały zapewnione drużyny Manchesteru United i Olympique Marsylia.

Grupa D						
Manchester: Manchester United	-	Sturm Graz	2:1 (0:0)			
Marsylia: Olympique Marsylia	-	Croatia Zagrzeb	2:2 (0:1)			
	M	Z	R	P	bramki	pkt
1. Manchester United	6	4	1	1	9:4	13
2. Olympique Marsylia	6	3	1	2	10:8	10
3. Sturm Graz	6	2	0	4	5:12	6
4. Croatia Zagrzeb	6	1	2	3	7:7	5

— Piłkarska Liga Mistrzów

XXI wiek przyniesie wiele sukcesów
w eksploatacji kosmosu

Nasi ludzie na Marsie

Prezes Chińskiej Akademii Nauk Lu Yongxiang jest przekonany, że pierwszy człowiek wyładuje na Marsie między 2003 a 2005 rokiem. Oświadczył, że także jego kraj analizuje możliwości podróży statku z załogą ludzką na Marsa.

Lu Yongxiang nakreślił taką wizję nowego sukcesu w badaniach kosmosu, inaugurując w Pekinie międzynarodowe seminarium naukowe. Uznał, że lądowanie pierwszych ludzi na Księżycu w 1969 r. było zapowiedzią podróży astronautów na Marsa.

Prezes ChAAN jest przekonany, że nadchodzący XXI wiek przyniesie wiele sukcesów w eksploatacji kosmosu, a także bogactw naturalnych we wnętrzu Ziemi i w oceanii. W seminarium uczestniczy m. in. sześciu laureatów Nagrody Nobla: fizycy amerykańscy pochodzenia chińskiego Chen Ning Yang, Tsung Dao Lee i Samuel Ting, biologzy Harold Varnus i Ferid Murad z USA i Niemiec Michel Hartmut.

Na warszawskim Stadionie Dziesięciolecia

Nielegalny „Pan Tadeusz”

Pirackie kasety z filmem Andrzeja Wajdy „Pan Tadeusz” pojawiły się na Stadionie Dziesięciolecia, największym warszawskim targowisku. Handlarze nie kryją się z nielegalnym towarem.

Ustalono, że piraci byli z kamerą wideo na seansie w kinie Praha. Nagranie jest bardzo złe. Według przedstawiciela firmy „Vision”, dystrybutora filmu, „Pan Tadeusz” jest filmem wybitnie kinowym. „Przy takiej jakości lepiej go nie oglądać” - przestrzega Krzysztof Walendzik, który zapowiada walkę z piractwem. Walendzik ujawnił, że oprócz współpracy z policją firma ma własne metody i zabezpieczenia kopii filmu.

Nie pytaj o stację

Młodzi zwyródniaczy wyrzucili żołnierza z pedagoga pociągu, gdy ten zapytał ich o stację.

19-letni Zbigniew D. stracił nogę. „Zapytałem tylko tych chłopaków, czy już była stacja Wschodnia. Oni mi odpowiedzieli: „zaraz pana wysadzimy” i wyrzucili mnie z jadącego pociągu. Ni-

czego ode mnie nie chcieli. Nie zabrali nawet pieniędzy. Tylko wyrzucili. Mogli mieć nie więcej niż po 16 lat” - opowiada Zbigniew D.

W poniedziałek przed północą wracał do jednostki z domu, gdzie pojechał na Wszystkich Świętych. Pociąg zmiażdżył mu obie nogi. Jedną udało się uratować.

W Berlinie odrestaurowano
grobowiec Hohenzollernów

Atrakcja turystom

Zakończyła się restauracja zniszczonego w czasie II wojny światowej grobowca niemieckiej dynastii królewskiej Hohenzollernów, który znajduje się w podziemiach berlińskiej katedry.

Grobowiec składa się z 97 sarkofagów z ostatnich 500 lat i jest największym w Europie tego typu monumentem poświęconym jednej rodzinie. Pochodzący ze Szwabii Hohenzollernowie byli m.in. elektorami Brandenburgii (od 1415 roku), królami Prus (od 1701), a potem cesarzami Niemiec (w latach 1871-1918).

Najstarsze jest datowane na 1530 rok epitafium nagrobne elektora Johanna Cicero, który przeniósł siedzibę rodu z Norymbergi do Brandenburgii. Wyjątkowo okazałe prezentują się również grobowce Wielkiego Elektora Wilhelma I i jego żony Doroty.

Katedra w Berlinie, zbudowana w latach 1894-1905 według planów Juliusa Raschdorffa, była symbolem cesarskich Niemiec i pruskiego protestantyzmu. W czasie II wojny światowej została zniszczona przez alianckie bomby; kopuła katedry zawałiła się i uszkodziła podziemia.

20 listopada grobowiec Hohenzollernów zostanie udostępniony publiczności.

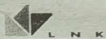

Modelka prezentuje futro włoskiego domu mody „Fendi” podczas pierwszego nocy pokazu kolekcji jesień-zima. W Moskwie w Teatrze Wielkim odbywa się pokaz najnowszej mody pret-a-porter. Fot. EPA-ELTA

CZWARTEK 4 LISTOPADA

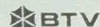

6.00 - Dzień dobry, 7.30 - S. „Teletubies”, 16.00 - Godzina rządu, 16.50 - Wiadomości (ros.), 17.00 - Rozmowy wileńskie, 17.20 - Koncert, 17.45 - Odcinka, 18.15 - Aktualności, 18.45 - Dziennik, 19.00 - Z całej Litwy, 19.25 - Teletaktyk, 19.30 - Drogi, samochody, ludzie, 20.00 - Jeszcze nie śpij, 20.30 - Panorama, 21.00 - Autokult, 21.45 - S. „Niewykonalne zadanie”, 22.35 - Piłka nożna, 23.00 - Dziennik wieczorny.

6.00 - Dzień dobry, 8.20 - Prosto i jasno, 8.30 - S. „Miłosne wizer”, 9.15 - S. „Bez domów jest źle”, 9.45 - S. „Oszustwo”, 10.30 - Wybach, 11.15 - Nowa komunikacja, 11.45 - ABC zdrowia, Choroby płuc, 12.10 - Tele GA, 12.35 - Notatki gospodni, 12.45 - S. „Czarodziejka”, 13.10 - Nury, 14.00 - S. „Kamila”, 14.50 - S. „Prawo do miłości”, 15.30 - S. „Sasiadzi”, 16.00 - S. „Miłosne wizer”, 16.45 - S. „Bez domów jest źle”, 17.10 - S. „Oszustwo”, 17.20 - Notatki gospodni, 18.00 - Telegra, 18.10 - S. „Kamila”, 19.00 - Wiadomości, 19.30 - Klub krokodyli, 20.15 - Euroliga koszykówki, 22.00 - Wiadomości, 22.15 - Telegra, 22.20 - Z Hollywood, 22.45 - S. „Pierwsza fala”, 23.30 - S. fantastyczny.

Eventualnie: 18.55 - Euroliga koszykówki, 20.45 - Prosto i jasno, 21.00 - Krokodyli klub, 22.00 - Wiadomości, 22.15 - Telegra, 22.20 - Z Hollywood, 22.40 - S. „Pierwsza fala”, 23.25 - S. fantastyczny.

6.00 - DW, 6.20 - Krwawa fala, 6.30 - TV dla kobiet, 7.00 -

S. „Wiercipięta”, 7.45 - S. „Kamila i Nano”, 8.30 - S. „Cygańska miłość”, 9.15 - S. „Królowa wizer”, 10.05 - S. „Stalek kosmiczny”, 10.55 - Krwawa fala, 11.05 - TV kobiet, 11.35 - Rowing show, 11.45 - S. „Na zdrowie”, 12.15 - S. „Telefon morderstwa”, 13.05 - Na jednym końcu haczyk, 13.35 - Sam sobie mają, 14.00 - Jak się czuje?, 14.30 - TV dla kobiet, 15.00 - Koncert, 16.00 - S. „Wiercipięta”, 16.45 - Wiadomości, 16.55 - Rowing show, 17.05 - S. „Kamila i Nano”, 17.55 - S. „Cygańska miłość”, 18.45 - Wiadomości, 19.10 - Krwawa fala, 19.20 - Program V. Matulewiciusa, 19.55 - Loteria, 20.00 - Rowing show, 20.10 - Melodramat „Taniec pod latarnią”, 21.55 - Sportżen, 22.15 - S. „Królowa wizer”, 23.10 - Jąbko Adama, 23.40 - Ekordż, 0.15 - Krwawa fala, 0.25 - Rowing show, 0.35 - Program V. Matulewiciusa, 1.05 - 6.00 - DW.

6.20 - Teleshop, 6.55 - S. „Alja w kramie czarów”, 7.35 - Bez tabu, 8.00 - S. „Rosaldina”, 8.45 - S. „Moja kochana Izabella”, 9.30 - S. „Urocy i dzielni”, 10.00 - Teleshop, 10.30 - S. „Ciepło urodzony”, 11.20 - Kamery VRS, 11.40 - Niech żyje król, 12.05 - S. „Szpital policyjny”, 12.30 - S. „Słoneczny patrol”, 13.15 - S. „Mordercy wampirów”, 14.30 - S. „Jessica Fletcher”, 14.50 - S. „Nowe przygody Popaya”, 15.15 - S. „Sprawy Rockforda”, 16.00 - 3 minuty, 16.05 - S. „Moja kochana Izabella”, 17.00 - S. „Niewolnica Isaura”, 17.40 - S. „Urocy i dzielni”, 18.55 - Metropoli, 18.10 - S. „Rosaldina”, 19.00 - Wiadomości, 19.20 - Sport, 19.30 - Bez tabu, 20.00 - Komedia, 20.55 - Trzecie tysiąclecie, 21.00 - S. „Nadzieja Chicago”, 21.55 - Wiadomości, 22.05 - Show, 9.40 - Człowiek i prawo, 10.20 - S. „Skala złoty róż”, 10.50 - Biblioteka domowa, 13.30

8.00 - Z Wilna, 8.15 - Towary i usługi, 8.25 - Znad Wilna, 8.55 - „Ja sama”, 10.00 - TV Moskwy, 10.05 - Moje kino, 11.00 - Lekcja jęz. włoskiego, 12.00 - Z Moskwy, 12.05 - Dzień po dniu, 14.00 - Z Moskwy, 14.05 - Towary i usługi, 14.15 - Enecylopedia win, 14.30 - S. „Po prostu Maria”, 15.25 - Krótki kurs, 15.35 - Dziękuję za zakup, 16.00 - Podobna się oglądaj, 16.20 - Miejsce spotkania z A. Szarapową, 16.40 - Kanał muz. 17.10 - Patrol drogowy, 17.25 - S. dla dzieci, 18.30 - Kanał muz. 18.45 - Towary i usługi, 19.00 - Z Moskwy, 19.25 - Miejsce spotkania z A. Szarapową, 19.40 - Humor, 20.00 - Lekarstwo, 21.10 - Ci, którzy, 21.25 - Podobna się oglądaj, 22.00 - Z Wilna, 22.15 - Cytat dnia, 22.25 - S. „Po prostu Maria”, 23.20 - Krótki kurs, 23.45 - Patrol drogowy, 23.55 - Film fab. „Wampiry”.

16.30 - Przed wszystkim dzieci, 17.00 - S. „Zakazana kobitka”, 17.50 - Warto odwiedzić, 17.55 - Puls Wilna, 18.05 - Oferta, 18.10 - Zadzwoń i pozdrów, 19.00 - Wiadomości (pol.), 19.10 - S. „Zakazana kobitka”, 20.00 - Wilno i wianitno, 20.30 - Warto odwiedzić, 20.35 - Film fab. „Królów i kapusta”, 22.10 - Oferta, 22.15 - Puls Wilna, 22.25 - Wiadomości (pol.), 22.35 - Europa dziś.

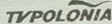

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 - Wiadomości, 8.15, 16.00 - S. „Delikatna trawka”, 9.20 - Show, 9.40 - Człowiek i prawo, 10.20 - S. „Skala złoty róż”, 10.50 - Biblioteka domowa, 13.30

- Razem, 14.20 - S. „Dookoła świata w ciągu 80 dni”, 14.40 - Kreskówka, 14.50 - Ulica Szamkowa, 15.15 - Siedem kropłówek - jedna odpowiedź, 15.30 - Do lat 16 i więcej, 17.25 - Kalambur, 18.00 - Proces, 18.45 - S. „Na rogu przy stawach Patriarchy”, 19.45 - Dobranoc, dzieci, 20.00 - Czas, 21.00 - Piłka nożna, 22.50 - Z życia wybitnych ludzi.

6.00, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 24.00 - Wiadomości, 7.15 - Oddział dyżurny, 8.20 - 9.00 - Homocypatia i zdrowie, 8.30 - Arena, sport, 9.10 - S. „Cyganika”, 10.00 - S. „Lato naszej tajemnicy”, 15.30 - Filmy anim., 16.20 - Wiza, 16.55 - S. „Komisarz Rex”, 18.30 - Film fab. 19.25 - Biała papuga, 20.45 - Film fab. „Trzydziesty czwarty pośpiech”, 22.20 - Ludzie chcą widzieć, 22.35 - Euroliga koszykówki, 0.20 - Gorąca dziesiątka.

7.00 - Kawa czy herbata, 8.45 - Dziennik krajowy, 9.10 - Sport-telegram, 9.15 - Krakowski Przedmieście, 27.9.25 - Giełda, 9.30 - Wiadomości, 9.42 - Prognoza pogody, 9.45 - Salon lwowski, 10.30 - „Złotopolscy”, serial prod. pol., 10.30 - „Grup specjalna Eko”, serial anim. prod. austral., 11.00 - „Romans Teresy Hiennot”, film fab. prod. pol., 12.20 - Rozmowy na koniec wieku, 13.00 - Wiadomości, 13.15 - Mdm, 13.45 - „Złotopolscy”, serial prod. pol., 14.10 - Zaprośzenie - program krajoznawczy, 14.30 - Magazyn olimpijski, 14.55 - Magazyn turystyczny, 15.15 - Wystawa Witolda Wojtkiewicza, 15.30 - Skarbice, 16.00 - Wiadomości, 16.10 - Oskary w Sierpnie, 16.15 - Nagrody Kolberga, 16.35 - Marzylić się spod Lysicy, 17.00 - Panorama, 17.10 - Teleexpress Junior, 17.15 - Rower Błażka, 19.30 - Su-

per Express TV, 19.40 - Informacje, 19.50 - Prognoza pogody, 19.55 - „Paloma”, mksy. telewizyjna, 20.45 - Prognoza pogody, 20.50 - Real TV, 21.00 - „VLP” (USA), 21.50 - Losowanie Lotto i Szczęśliwego Numerka, 22.00 - „Policjanci”, pol. serial polic., 23.00 - „Ostry dyżur”, ameryk. serial obycz., 23.55 - Wyniki losowania Lotto, 24.00 - Informacja biznes informacja, 0.15 - Prognoza pogody, 0.20 - Polityczne graffiti, 0.35 - „13 posterunek”, pol. serial komed., 1.05 - Super Express TV, 1.20 - „Gorąca sprawność” - dramat USA, 3.00 - Muzyka na bis.

7.00 - Teledyski, 7.15 - „Perla”, telenowela, 8.00 - „Sunset Beach”, serial USA, 8.45 - „Katalina i Sebastian”, telenowela, 9.30 - Odjazdowe kreskówki, 9.55 - „Zagubiony w czasie”, serial fantast.-nauk., 10.45 - „Sequester”, serial fantast.-nauk., 11.35 - „Wyzwam dr Brucknera”, serial medyczny, 12.30 - „Sunset Beach”, serial USA, 13.15 - Teleshopping, 13.50 - „Trzy razy Zofia”, telenowela, 14.15 - „Perla”, telenowela, 15.00 - „Katalina i Sebastian”, telenowela, 15.50 - Odjazdowe kreskówki, 17.15 - „Zagubiony w czasie”, serial fantast.-nauk., 19.00 - „Sunset Beach”, serial USA, 19.50 - 7 minut - wydarzenia dnia, 20.30 - Zoom - magazyn sensacji, 20.45 - „Trzy razy Zofia”, telenowela, 21.00 - „Columbo”, serial krym., 22.50 - „Cobra - oddział specjalny”, serial krym., 23.45 - 7 minut - wydarzenia dnia, 0.05 - Scexploja - magazyn tylko dla dorosłych, 0.20 - „Oddział specjalny”, serial krym., 0.25 - „Złoty róż”, ameryk. serial, 0.35 - Zoom - magazyn sensacji, 0.40 - Scexploja - magazyn tylko dla dorosłych, 0.45 - „Columbo” - serial krym., 6.10 - Teledyski.

7.00 - Piosenka na życzenie, 8.00 - „Świat według Bundy”, ameryk. serial komed., 8.30 - Polityczne graffiti, 8.35 - „Godzina”, anim. serial dla dzieci, 9.00 - „Czarodziejka z Księżycy”, serial anim. dla dzieci, 9.30 - „Tarczan” - ameryk. serial przygod., 10.00 - „Maggie Winters” (USA), 10.30 - „Paloma”, mksy. telewizyjna, 11.20 - Powrót bardów czyli Kaczmarek, Gittowski i Lapiński, 12.20 - „Garnet” (Francja, 1964), 14.15 - Mistrzostwa świata juniorów w piłce nożnej: Polska - Urugwaj, 16.00 - „Batman” - anim. serial dla dzieci, 16.30 - Informacja, 16.45 - „Niewygodne, ale prawdziwe”, serial dok. USA, 17.45 - Koncert, jakiego nie było - rejestracja koncertu Budki Suflera, 19.30 - Su-

Bez opadów

Dziś na Litwie zachmurzenie zmienne, bez opadów. Wiatr południowo-zachodni, zachodni, 5-10 m/sek. Temperatura w nocy od -1 do +4, w dzień 6-11 stopni ciepła.

W Wilnie bez opadów. Temperatura w nocy 3-5, w dzień 8-10 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni bez opadów. Temperatura w nocy od -1 do +3, w dzień 5-10 stopni ciepła.

DROBNE

Sprzedam elektryczny piec piekarniczy typu „MATADOR” (5-komorowy, wsadowy, każda komora pracująca osobno).

Tel. 8-238-61-216;

Ożarów Mazowiecki, tel. 8-1048-22 - 722-53-77.

(Zam. 386)

Skupujemy w dowolnych ilościach pierwotny i wtórny surowiec mas plastycznych.

Vilnius, tel. 25-19-61, 30-98-81 (w godzinach pracy), 8-298-21317.

(Zam. 394)

Osoba samotna, w zamian za pomoc w pracach domowych, przyjmie na mieszkanie starszą inteligentną osobę lub dziewczynę.

Tel. 33-35-62, prosić Władysława.

Zawodowa tresura psów, posłuch, ochrona, hotel i inne usługi.

Vilnius, tel. 234019, 8-287-83395.

(Zam. 389)

Kalendarium

* Czwartek (4.XI) jest 308 dniem 1999 r. Do 2000 roku pozostało 57 dni.

* Znak Zodiaku - Skorpion.

* Imieniny: Karola, Modesty, Olgierda, Witalisa.

* Wschód Słońca - 6.26, zachód - 15.38. Długość dnia 9 godz. 12 min.

* Księżyce. Ostatnia kwadra - od 31 października.

Wynajmę jednopokojowe mieszkanie w Wilnie lub okolicy.

Tel. 42-69-63.

Kupię 2-3-pokojowe mieszkanie w Wilnie. Może być nie wyremontowane.

Tel. 41-87-33. (Zam. 396)

Centrum szkolenia kierowców A. Žukauska organizuje kursy wszystkich kategorii (A, B, C, D, E).

Vilnius, tel. 34-33-11

Nemenčinė, tel. 57-13-48

(Zam. 395)

VERSLO INFORMACIJA

FAKSE INFORMATORIJŲ Vilnius (22) 250707

INTERNETŲ Kaune (27) 798138

<http://katalogas.nkm.lt>

2001 Vilnius, tel.: 227802, 227925, fax: 227203, 227925

KUCHNIA POLSKA
WILNIUS, PYLIMO 49, TEL. 61 86 01

Litewskie Radio
zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30

do słuchania na falach FM-105,1 MHz

audycji w języku polskim.

Życzymy dobrego odbioru!

(Zam. 207)

FOTOCERAMIKA

ZDJĘCIA DO POMNIKÓW

Latak 6, tel. 61 81 10 Vilnius

KURIER
WILEŃSKI

JUŻ SIĘ ROZPOCZĘŁA
PRENUMERATA
na **2000** rok

Wydanie codzienne - indeks 0044

1 mies.	6 mies.	12 mies.
19 Lt	114 Lt	228 Lt

Wydanie codzienne dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi - indeks 0227

1 mies.	6 mies.	12 mies.
16 Lt	96 Lt	192 Lt

Wydanie sobotnie - indeks 0172

1 mies.	6 mies.	12 mies.
3,90 Lt	23,40 Lt	46,80 Lt

“Kurier Wileński” można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach
S.K., Aušros Vartų 9; “Elephas”, Olandų 3;
w szkołach

1 mies.	6 mies.	12 mies.
13 Lt	78 Lt	156 Lt

Prenumerata dla czytelników za granicą

1 mies.	6 mies.	12 mies.
16 USD	96 USD	192 USD

Konto bankowe: Lietuvos Taupomasis bankas,
Sostinės skyrius, Pašilaučių klientų aptarnavimo poskyris,
b/k 60111, a/s 1129001102, valutinė s-ta Nr. 1871006099

Prenumerata na grudzień 1999 r. trwa do 20 listopada

Wyniki losowania z dnia
02 11 1999
Nr 457

05 12 17 18 34 A

5 liczb + litera - 236625 Lt, 5 liczb - 20 000 Lt,
4 liczby + litera - 500 Lt, 4 liczby - 100 Lt,
3 liczby + litera - 10 Lt, 3 liczby - 5 Lt,
2 liczby + litera - 2 Lt.

Wyniki losowania z dnia
02 11 1999
Nr 1240

02 04 06 10 13 17 23 29 30 31
35 38 39 41 43 46 47 48 57 59

Służymy radą w sprawach wykupu przez państwo i reprivatyzacji ziemi, lasów, zbiorników wodnych w powiecie wileńskim. Możemy kupić.

Vilnius, tel. 334576 w godz. 9.00-11.00 i 15.00-17.00; 429634, 420492 - wieczorem.

KURIER
WILEŃSKI

Wydawca ZSA „Kurier Wileński”
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Zygmunt Ždanowicz

Adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322,
ISSN 1392-0405
E-Mail adres: kurier_w@post5c.lt

Redaktor naczelny (tel. 42-79-01), **dyrektor spółki** Jan Czepukowicz (tel. 42-79-73), **zastępcy redaktora:** Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik (tel. 42-79-04), Zbigniew Markowicz (tel. 42-72-78), **sekretarz redakcji** Andrius Malkianis, **zastępca sekretarza** Jan Lewicki (tel. 42-79-49).

DZIAŁY: polityka - Paweł Kobak (tel. 42-79-64), **gospodarka** - Julitta Tryk (tel. 42-79-68), **życie wsi, ekologia** - Danuta Danowska (tel. 42-79-68), **stolica** - Helena Gładkowska (tel. 42-79-68), **szkolnictwo** - (tel. 42-79-04), **kultura**, „Vilniana” - Halina Jorkiallo (tel. 42-79-68), **literatura** - Alwida Bajor (tel. 42-79-64), **prawo** - Irena Litwin (tel. 42-79-64), **zdrowie** - Sabina Kozłowska (tel. 42-90-81), **młodzież** - Agnieszka Skinder (tel. 42-90-81), **fotoreporter** - Marian Paluszkievicz (tel. 42-78-63), **komercyjny** - Dariusz Guszczka (tel. 42-78-90), **reklama** - (tel. 42-69-63), **kolportaż** - Lucja Stankevičiūtė - (tel. 42-69-63), **rejon socjalistyczny** - Piotr Ryngiewicz (tel. 8-250-52780), **rejon trocki** - Danuta Raczyńska (tel. 8-238-61216)

Dyrektor Aleksander BOROWIK

„Kurier Wileński” przyjmuje ogłoszenia i reklamy pod adresem:
Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1104,
tel. 42-69-63, fax 42-72-65, w dniach pracy od godz. 8.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 4 listopada 1999 r.

Relacja litów do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn. walut.

Dolar USD	4,0000
UE euro	4,2052
Dolar australijski	2,5772
100 tys. rubli	
białoruskich	0,8889
Korona czeska	0,1146
Korona duńska	0,5655
Funt brytyjski	6,6004
Korona estońska	0,2689
100 jenów japońskich	3,8521
Dolar kanadyjski	2,7224
Łat łotewski	6,8823
Złoty polski	0,9454
Korona norweska	0,5093
Rubel rosyjski	0,1523
Korona szwedzka	0,4854
Frank szwajcarski	2,6169
100 tys. lir tureckich	0,8249
Griwna ukraińska	0,8696
100 forintów	
węgierskich	1,6441
10 tys. rumuńskich lei	2,3725

Ustalony kurs przeliczania
euro i walut narodowych
państw strefy euro
(jednostki waluty narodowej
za 1 euro)

0,787564 funta irlandzkiego
13,7603 szylinga austriackiego
40,3399 franka belgijskiego
166,386 pesety hiszpańskiej
1936,27 lira włoskiego
40,3399 franka luksemburskiego
2,20371 guldena holenderskiego
200,482 eskudo portugalskiego
6,55957 franka francuskiego
5,94573 marki fińskiej
1,95583 marki niemieckiej

DRAUDIMO
KOMPAJNIA
LINDRA
Joint Stock Insurance Company

NASZE UBEZPIECZENIE
GWARANCJA WASZEJ
POMYŚLNOŚCI

Vilnius, Jasinskio g. 16
Tel. (22) 61-19-00,
Fax. (22) 61-09-37

(Zam. 157)